

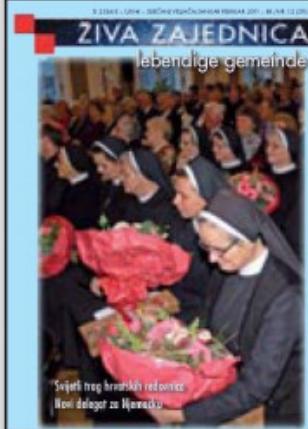
D 2384 E – 1,50E – SIJEČANJ-VELJAČA/JANUAR-FEBRUAR 2011 – BR./NR. 1-2 (311)

ŽIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

Svjetli trag hrvatskih redovnica
Novi delegat za Njemačku

Naslovnica:

S oproštajem hrvatskih časnih sestara u Neussu;
snimio: A. Polegubić

ZIVA ZAJEDNICA

lebendige gemeinde

List hrvatskih katoličkih zajednica u Njemačkoj
Zeitschrift der kroatischen katholischen Gemeinden in Deutschland
www.zivazajednica.de

60435 Frankfurt am Main
An den Drei Steinen 42d
Tel.: (069) 9540480
Fax: (069) 95404824

E-Mail:

zivazajednica@kroatenseelsorge.de
delegatur@kroatenseelsorge.de

Izdavač/Herausgeber:
Hrvatski dušobrižnički ured
Kroatenseelsorge in Deutschland

Odgovara/Verantwortlich:
Pfr. Ivica Komadina

Glavni urednik/Chefredakteur:
Dr. Adolf Polegubić

Uredništvo/Redaktion:
P. Josip Bebić, Željka Čolić,
Stjepan Herceg,
Marija Lović-Holenda,
dr. Adolf Polegubić,
Antonia Tomljanović-Brkić,
P. Jozo Župić

Grafička priprema/Layout & Bildbearbeitung:
Ljubica Marković-Baban

Tisk/Druck:
DENONA d.o.o., Zagreb

Godišnja pretplata s postarinom/
Jahresbezugspreis incl. Porto: e 16,-
za ostale europske zemlje: e 22,-
za prekomorske zemlje: e 35,-
Bankverbindung:

Konto Nr. 129072 (BLZ 500 502 01),
bei der Frankfurter Sparkasse
IBAN:

DE96 5005 0201 0000 1290 72
SWIFT-BIC: HELADEF1822

Zadnja stranica:

Motiv iz Urbina u Italiji;
snimio: A. Polegubić

AKTUALNO

FRANKFURT AM MAIN

Vlč. Ivica Komadina – novi delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj

žbu obavljati prema crkvenim uputama, u uskoj suradnji s Komisijom za migrante Njemačke biskupske konferencije kao i s nacionalnim ravnateljem za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u Njemačkoj. U ime Njemačke biskupske konferencije želim Vam ovom prilikom srdačno zahvaliti na službi koju ste dosad obavljali u dušobrižništvu za katolike hrvatskoga materinskog jezika u Njemačkoj. Vama osobno i Vašem dušobrižničkom djelovanju želim i nadalje obilje Božjeg blagoslova", stoji u dekretu predsjednika Njemačke biskupske konferencije mons. Zollitscha.

Vlč. Ivica Komadina rođen je 23. studenoga 1950. godine u Mostaru, u Bosni i Hercegovini, od majke Anke r. Glibić i oca Dominika. Osnovnu školu pohađao je od 1957. do 1965. u Mostaru, međubiskupijsku gimnaziju od 1965. do 1969. u Zagrebu, s ispitom zrelosti u lipnju 1969. godine. Visoku teološku školu pohađao je u Sarajevu od 1969. do 1975. Za svećenika Mostarsko-duvanjske biskupije, dosadašnjeg voditelja hrvatskih katoličkih zajednica Reutlingen, Metzingen i Tübingen, novim delegatom za hrvatsku pastvu u Njemačkoj, u trajanju od pet godina. Mandat počinje 1. siječnja 2011., a traje do 31. prosinca 2015. godine. Vlč. Komadina je službu preuzeo od dosadašnjeg delegata fra Josipa Bebića, koji odlazi na službu ravnatelja dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu.

Kako stoji u dekretu predsjednika Njemačke biskupske konferencije mons. dr. Roberta Zollitscha, služba delegata se ravna prema pravilima upute Papinskog vijeća za pastoral selilaca i putnika „Erga migrantes caritas Christi“ (Kristova ljubav prema seliocima) od 3. svibnja 2004. i smjernicama Njemačke biskupske konferencije „Eine Kirche in vielen Sprachen und Völkern“ (Crkva u mnogo jezika i naroda) od 13. ožujka 2003. „Vjerujem da ćete Vašu slu-

Adolf Polegubić

U OVOM BROJU

● IZ CRKVE U SVIJETU:

Papa Ivan
Pavao II. uskoro
blaženik

str.

4

● OBLJETNICE: FRANKFURT

45. obljetnica
službenog
osnutka misije

str.

8

● NEUSS:

Oproštaj
hrvatskih
časnih
sestara

str.

10

IZ CRKVE U DOMOVINI:

Mons. Mate Uzinić – novi dubrovački biskup

15

PAPINA PORUKA ZA SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA:

„Samo jedna obitelj“

6

DÜSSELDORF:

Četrdeseta obljetnica misije

16

GESTE VJERE: dr. Ivica Žižić

Nedjelja dan Gospodnj i čovječji

12

BEITRÄGE IN DEUTSCHER SPRACHE:

Pfr. Ivica Komadina: „Zeichen der Zeit“

AKTUELLES: Appell für Gerechtigkeit im Heiligen Land

98. Deutscher Katholikentag

13-14

Novi delegat za Hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina ovih je dana preuzeo novu službu.

Zajedno u nove izazove!

J oš je u živom sjećanju kada su vjernici na Trgu sv. Petra u Vatikanu odmah nakon smrti Ivana Pavla II. klicali „Santo subito! Svetac odmah!“ Izgleda da se na to nije trebalo dugo čekati. Papa Ivan Pavao II., koji je bio Petrov nasljednik od 1978. do 2005., bit će proglašen blaženim već 1. svibnja, a na proglašenju će zasigurno biti veliki broj njegovih sunarodnjaka Poljaka, ali i osoba iz drugih naroda, kao i Hrvata koje je zadužio s tri pohoda Republici Hrvatskoj i dva Republici Bosni i Hercegovini. „Ovim proglašenjem blaženim još će se jednom svratiti pozornost cijelog svijeta, a posebno Crkve, na njegovo učenje.“

Domovinska Crkva je odnedavno bogatija za još jednog, novog dubrovačkog biskupa. Naime, apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari priopćio je da je papa Benedikt XVI. u ponедjeljak 24. siječnja imenovao dubrovačkim biskupom Matu

Uzinića, svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije i rektora Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu.

Novi delegat za Hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlč. Ivica Komadina ovih je dana preuzeo novu službu, a dosadašnji delegat fra Josip Bebić je preuzeo službu ravnatelja za Hrvate u inozemstvu sa sjedištem u Zagrebu. Hrvatska pastva u Njemačkoj nastavlja sa svojim programom: u 2011. godini održat će se prve regionalne sjednice s delegatom u Münchenu, Karlsruheu, Wiesbadenu, Mülheimu i Hildesheimu, također i hrvatski folklorni festival, duhovne vježbe za svećenike i dake, seminar za pastoralne suradnike i suradnike, Biblijska olimpijada, godišnji pastoralni skup hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe i susret crkvenih zborova djece i mladih. Dakle, obveza je puno, a njihov uspjeh je zagarantiran samo zajedničkim radom i suradnjom. Stoga, zajedno u nove izazove!

Urednik

Iz delegatove Poruke

„Znakovi vremena“

Poštovane sestre i braćo!
Rošla je godina obilježila mjesecnu Crkvu u Njemačkoj gubitkom povjerenja u crkvene osobe i institucije. To nepovjerenje izazvalo je kod mnogih vjernika kružnu vjere i odbojnost prema Crkvi, tako da su istupanja iz Crkve dosegla razmjere onih pred početak Drugoga svjetskog rata. Je li znak vremena da njemački tjednik „Stern“ u br. 52 od 22.12. 2010. donosi anketu u kojoj 53% ispitanika izjavljuju da za Božić najradnije želebiti bez mise i posjetu crkvi, a samo 37% da za Božić ne bi moglibititi bez bogate obiteljske trpeze? I tako nekako, u tom ozračju, s tim „znakovima vremena“ preuzimam – kao prvi svećenik koji nije redovnik (također „znak vremena“!?) – odgovrnu službu delegata za hrvatske katolike u Njemačkoj. Neminovalo se nameće pitanja: kakva je budućnost te službe, kako dugičemo još imati svećenika i pastoralnih suradnica i suradnika koji su

voljni čitati „znakove vremena“ za hrvatsku pastvu u Njemačkoj? Imamo li još entuzijazma za prenošenje vjere našem budućem naraštaju u ovoj zemlji i ovoj situaciji?

Vjerujem da je „znak vremena“ da zbijemo redove i iz sve snage se potrudimo da našim mladima pokazemo da je u ovoj mjesnoj Crkvi sastavljenoj od mnogih nacija i kultura, njihova vjernička budućnost – kao Hrvata i katolika – u očuvanju vjere i običaja otaca. Usudujem se vjerovati da smo u ovom multikulturalnom i globalizacijom prožetom društvu mi Hrvati posebno pozvani da budemo primjer, sukladno onom što je zapisao prorok mesijanskih neda Zaharija prije 26 stoljeća, čitajući onda znakove vremena: „U one će dane deset ljudi od naroda svih jezika hvatati jednog Židova (vlč. Živko Kustić bi parafrazirao jednog Hrvata) za skut govoreći: Idemo s vama, jer čusmo da je s vama Bog“ (Zah 8,23).

Vlč. Ivica Komadina, delegat

Blaženik u rekordnom roku

Papa Wojtyla – koji je bio Petrov naslijednik od 1978. do 2005. godine, kroz 27 godina – 1. svibnja bit će proglašen blaženim.

Santo subito! Svetac odmah! Tako su vjernici na Trgu sv. Petra odmah po smrti Ivana Pavla II. izražavali što o njemu misle. Sada je to postalo i službeno. Papa Wojtyla – koji je bio Petrov naslijednik od 1978. do 2005. godine, kroz 27 godina – 1. svibnja bit će proglašen blaženim. Toga će ga dana na Trgu sv. Petra pred očima cijelog svijeta i katoličke zajednice na čast oltara uzdignuti njegov naslijednik Benedikt XVI. Dekret o čudu – potreban za proglašenje blaženim – papa Ratzinger potpisao je u petak 14. siječnja 2011. godine, te je time i službeno završio crkveni postupak. A taj je proces bio najkraći proces za proglašenje neke osobe blaženom u novijem crkvenom razdoblju. Dakako, Benedikt XVI. nije neposredno odgovorio na spontane plakate „Santo subito!“ koji su bili vidljivi već na pogrebu pape Wojtyle na Trgu sv. Petra. Međutim, itekako je vodio računa o glasu svetosti koji je odlikovao njegovog prethodnika, kojega je vrlo često citirao i nazivao svojim „ljubljenim prethodnikom“. Zato je skratio uobičajenih pet godina od početka otvaranja procesa za proglašenje blaženim na samo tri mjeseca. No, nakon toga je proces, kao i svi drugi raniji, morao proći stroge rimske kriterije i norme, što se posebno ističe u Vatikanu. Tako će Ivan Pavao II., papa kojega su mnogi opravdano nazvali „Veliki“ – biti proglašen blaženim šest godina i mjesec dana nakon smrti. Još brže nego redovnica i nobelovka – Majka Terezija (1910.–1997.).

Papa Wojtyla blaženim će biti proglašen 1. svibnja na „Nedjelu Božanskoga milosrđa“, liturgijski dan njegove smrti. Jer, upravo je nakon večernje mise toga blagdana, 2. travnja 2005., Ivan Pavao II. otišao u Božju vječnost, preminuo je nakon teške bolesti i cijelome svijetu poznate dirljive borbe sa smrću. A sam je papa Wojtyla upravo „Nedjelu Božanskoga milosrđa“ uveo za cijelu Crkvu, a u duhovnoj tradiciji poljske mističarke Faustine Kowalske (1905.–1938.).

Grob toga velikoga pape koji se nalazi u kripti ispod bazilike sv. Petra

postao je metom svih hodočasnika koji dolaze u Rim.

Svečanu misu u Rimu vodit će papa Benedikt XVI.

Svečanu misu na Trgu sv. Petra vodit će sam papa Benedikt, a iz kripte će se u baziliku iznijeti lijes s tijelom Ivana Pavla II. Kako javlja austrijski Kathpress, lijes neće biti otvoren niti tijelo ekshumirano ili pak javno izloženo, kao što je bio slučaj kod svetoga Pija X. i blaženoga Ivana XXIII. Ivan Pavao II. svoje počivalište naći će u kapeli sv. Sebastijana, drugoj pokrajnoj kapeli desno. Dolazi na mjesto gdje je dosada u staklenom lijisu bilo tijelo Inocenta XI., koji će biti prenesen na drugu stranu crkve. U kapeli sv. Sebastijana već se nalaze spomenici modernim papama kao što su Pijo IX. ili brončana figura Pija XII. A od groba je tek nekoliko metra udaljena Michelangelova „Pietà“, najupečatljivije umjetničko uprizorenje Majke Božje u žalosti, koju je poljski papa – novi blaženik Crkve – posebno častio, da je za svoje papinsko geslo i izabrao: „Tutus tuus! Sav tvoj!“ Tijelo pape Wojtyle počivat će u mramornom lijesu s natpisom „Beatus Iannes Paulus II.“

Papa Benedikt XVI. potpisao je dekret o čudu, o medicinski neobjašnjivom ozdravljenju jedne francuske redovnice po zagovoru pape Ivana Pavla II. Redovnica s. Marie Simon Pierre od 2001. godine bolovala je od Parkinsonove bolesti. Nakon smrti pape Wojtyle sa svojim je susestrasta molila za njegov zagovor i ozdravljenje. U noći od 2. na 3. srpanj 2005. odjednom su joj nestali bolovi i simptomi. Proces čudesnoga ozdravljenja mjerodavna je liječnička komisija provjerila dva puta, pojasnio je glasnogovornik

Svete Stolice isusovac o. Federico Lombardi, dodajući da je 14. siječnja papa pred pročelnikom Kongregacije za proglašenje blaženima i svetima kardinalom Angelom Amatom, Benedikt XVI. potpisao ukupno devet dekreta. U tri je slučaja potvrdio čudesno ozdravljenje, u pet junačke kreposti, te je potvrdio mučeništvo „Drinskih mučenica“ – pet redovnica žrtava četničkoga zločina u prosincu 1941. – čemu se osobito vesele vjernici i u BiH.

Postupak za proglašenje blaženim Ivana Pavla II. vodio se od srpnja 2005. do početka 2007. paralelno na biskupijskoj razini u Rimu i u Krakovu. Vatikanska Kongregacija za proglašenje blaženim proces je prihvatala u svibnju 2007., a u srpnju 2009. predana je „positio“ s dokumentima o

liječničkim pretragama i sa svjedočanstvima članova teološke komisije, a u studenome 2009. prihvatala ju je kardinalска komisija. Benedikt XVI. svome je prethodniku 19. prosinca 2009. priznao junačke kreposti. Ispitivanje o čudu i ozdravljenju francuske redovnice 21. listopada 2010. prihvatala je i liječnička komisija, a 11. siječnja 2011. čudesno je ozdravljenje potvrdila i kardinalска komisija. Tada je još samo papa trebao potpisati završni dokument na kojega je s velikom radošću reagirao kršćanski narod po cijeloj kugli zemaljskoj, posebno u njegovoj rodnoj Poljskoj.

Ovim proglašenjem blaženim još će se jednom svratiti pozornost cijelog svijeta, a posebno Crkve, na njegovo učenje. A u njemu je posebno mjesto imalo i božansko milosrđe, pa je odabir upravo Nedjelje Božanskoga milosrđa „najbolji termin“ i posebno znakovit dan i datum.

M. K.

Papa Ivan Pavao II. u Mariji Bistrici 1998. godine Snimio: A. Polegubić

Poziv na solidarnost sa siromašnima

O novom govoru vjere kao odgovoru na potrebe suvremenog čovjeka raspravljalio se na 51. teološko-pastoralnom tjednu, održanom od 25. do 27. siječnja u Zagrebu.

Misno slavlje o Danu međunarodnog priznanja Republike Hrvatske predvodio je vojni ordinarij Juraj Jezerinac u subotu 15. siječnja u župnoj crkvi Presvetog Srca Isusova u Karlovcu. U povijedi je između ostalog kazao: „Kako dalje, kako urediti zemlju da ona bude zemlja prava, slobode, dobrostanstva čovjeka, iskustva mira za sve svoje gradane. Posve nam je jasno da se nijedna zemlja ne može obnoviti bez sudjelovanja svih svojih građana. I ovu zemlju Hrvatsku možemo promatrati kao veliki i dragocjeni mosaik, sastavljen od mnoštva različitih kamenića ugrađenih u veličanstveni mosaik njezinog građanskog bogatstva.“ Na drugoj strani u više gradova prosvjedovali su hrvatski branitelji zbog odnosa hrvatskih vlasti prema vrednovanju Domovinskog rata i braniteljskih zasluga.

Siromaštvo sve više zahvaća BiH

Pod nazivom „Pomozite siromašnima“ pokrenuta je javna akcija Caritasa BK BiH. Kako stoji u proglašu, problem siromaštva u BiH je veoma zastupljen, kao državni problem. Siromašno je 17% bosansko-hercegovačkog stanovništva, a svaki treći državljanin je nezaposlen. Poduzeća masovno propadaju, ljudi gube posao, plaće i mirovine kasne ili su pak neredovne. Samo u kolovozu 2010. godine bilo je za oko 20% više siromašnih koji nemaju obrok dnevno da si priušte. Pučke kuhanje svakim danom imaju sve više korisnika, a trenutnim donacijama nije moguće pokriti sve troškove. Svakodnevno, u Caritas Biskupske konferencije pristižu molbe za razne vrste pomoći. Ljudi uglavnom traže ono osnovno, novac za hranu ili hranu, lijekove ili liječenje, odjeću i obuću, ogrjev za zimu, novac za neplaćene račune. „Svjesni smo da pomoći ad hoc nekome nije velika pomoć, ali je trenutno rješenje.

A ljudima je ponekad potrebno upravo to, trenutno rješenje. Odlučili smo se stoga pokrenuti Javnu akciju prikupljanja pomoći za siromašne, odnosno za one u potrebi. Pozivamo sve građane da se uključe u našu akciju i daju svoj doprinos.“

Zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić i predsjednica Vlade Republike Hrvatske Jadranka Kosor susreli su se u pondjeljak 17. siječnja u

Predsjednik Vijeća Hrvatske biskupske konferencije za obitelj, krčki biskup mons. Valter Župan, objavio je u Poruka za Dan života u kojoj između ostalog stoji: „Ako želimo zaštiti djecu, trebamo promicati obitelj, doživotnu zajednicu muža i žene. Treba promicati pravo djeteta da ima oca i majku koji se vole i koji ga vole, te da ga oni odgajaju prema svojim vrijednostima.“

Konstituirajuća sjednica Zbora savjetnika Zagrebačke nadbiskupije održana je pod predsjedanjem zagrebačkog nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića u srijedu 19. siječnja u Konzistorijalnoj dvorani Nadbiskupskoga duhovnog stola u Zagrebu. Zbor savjetnika Zagrebačke nadbiskupije ima 10 članova. Na prvoj sjednici za tajnika je izabran dr. Tomislav Markić.

Dani svetaca i blaženika

Dani velikana hrvatskog naroda i bunjevačkog roda biskupa Ivana Antunovića održani su u Subotici o 123. obljetnici njegove smrti. U Križevcima su od četvrtka 27. do nedjelje 30. siječnja održani dani hrvatskih svetaca i blaženika.

Sveta Stošija proslavljena je u Zadru misnim slavljem koje je predvođio zadarski nadbiskup Želimir Puljić.

Banjolučki Biskup i predsjednik Biskupske konferencije BiH Franjo Komarica sastao se sa zagrebačkim gradonačelnikom Milanom Bandićem s kojim je razgovarao o položaju Hrvata u BiH i problemima s kojima se susreću.

Na tradicionalnome susretu u Varaždinu oko 150 članova obitelji koje imaju petero i više malodobne djece okupilo se u organizaciji Caritasa Varaždinske biskupije. Caritas Varaždinske biskupije ima evidentirano gotovo 250 obitelji koje dva puta godišnje poziva na susrete posvećene prigodnim temama iz područja obiteljskog života.

A.O.

Okupljeni na 51. teološko-pastoralnom tjednu u Zagrebu. U prvom redu slijeva nadesno: kardinal Vinko Puljić, kardinal Josip Bozanić, nadbiskup Salvatore Rini Fisichelli i predsjednik HBK nadbiskup Marin Srakić.

Nadbiskupskom dvoru u Zagrebu, a razgovarali su o pohodu pape Benedikta XVI. Hrvatskoj.

Molitvena osmina za jedinstvo kršćana pod gesmom „Bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama“ održana je od 18. do 25. siječnja u Zagrebu i crkvama Zagrebačke nadbiskupije.

Navještaj vjere suvremenom čovjeku

„Novi govor vjere kao odgovor na potrebe suvremenog čovjeka“ – bila je tema 51. teološko-pastoralnog tjedna koji je održan od 25. do 27. siječnja u Međubiskupijskom sjemeništu na Šalati, u Zagrebu u organizaciji Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. U nazočnosti brojnih svećenika iz svih hrvatskih krajeva te i iz inozemstva predavači su se osvrnuli na potrebe suvremenog čovjeka tražeći načine kako mu navijestiti Boga.

PORUKA PAPE BENEDIKTA XVI. ZA SVJETSKI DAN SELILACA I IZBJEGLICA 2011.

„Samo jedna obitelj”

Draga braćo i sestre, Svjetski dan selilaca i izbjeglica pruža čitavoj Crkvi mogućnost razmišljati o temi vezanoj uz sve rašireniju pojedu selilaštva i moliti da se srca otvore kršćanskom gostoprимstvu i rade na tome da u svijetu bude više pravednosti i ljubavi, tih stupova na kojima počiva istinski i trajni mir. „Ljubite jedni druge; kao što sam ja ljubio vas tako i vi ljubite jedni druge” (Iv 13, 34) je poziv koji nam Gospodin snažno upućuje i neprestano ponavlja: ako nas Otac poziva da budemo ljubljena djeca u njegovu ljubljenom Sinu, poziva nas također da jedni druge priznamo braćom u Kristu. Na toj dubokoj povezanosti svih ljudi nadahnjuje se tema koju sam ove godine izabrao za naše razmišljanje a ona glasi: „Samo jedna obitelj”, jedna jedincata obitelji braće i sestara u društvinama koja su sve više multietnička i interkulturna, gdje su također ljudi različitih religija potaknuti na dijalog, koji ima za cilj ostvariti ozbiljan i plodonosan suživot u poštivanju legitimnih razlika. Drugi vatikanski konsil kaže da su „svi... narodi jedna zajednica; imaju isti iskorjer je Bog sav ljudski rod nastanio po svoj površini zemaljskoj (usp. Dj 17, 26); svima je jedan posljednji cilj, Bog, čija se providnost, svjedočanstvo dobrote i naum spasenja protežu na sve” (Deklaracija Nostra aetate, 1). Tako, mi „ne živimo jedni pokraj drugih slučajno; svi idemo istim putem kao ljudi pa tako i kao braća i sestre” (Poruka za Svjetski dan mira 2008., 6). Put je isti, to jest put života, ali situacije kroz koje prolazimo na tome putu su različite: mnogi se moraju suočiti s teškim iskustvom selilaštva, u njegovim različitim inačicama: postoji tako interna ili međunarodna migracija, stalna ili povremena, ekonomski ili politička, dragovoljna ili prisilna. U nekim slučajevima odlazak iz vlastite zemlje je potaknut raznim oblicima progona, tako da bijeg postaje nužan. Sama pojava globalizacije, tako karakteristična za naše doba, nije samo društveno-ekonomski proces, već povlači također za sobom činjenicu da je „čovječanstvo sve više međusobno povezano”, nadilazeći zemljopisne i kulturne granice. U vezi s tim Crkva ne prestaje podsjećati da duboki smisao toga epohalnog procesa

i njegov temeljni etički kriterij pruža upravo jedinstvo ljudske obitelji i njen razvoj u dobru (usp. Benedikt XVI., enc. Caritas in veritate, 42). Svi su, dakle, dio iste obitelji, doseljenici i mjesno pučanstvo koje ih prima, i svi imaju jednak pravo koristiti prirodna dobra, koja su namijenjena svima, kao što to uči socijalni nauk Crkve. Tu imaju svoj temelj solidarnost i dijeljenje. U društvu koje se svakim danom sve više globalizira, zajedničko dobro i zauzimanje za njega nužno mora poprimiti dimenzije svekolike ljudske

dvostrukom vidiku mogućnosti izlaska iz zemlje i mogućnosti ulaska u drugu zemlju u potrazi za boljim životnim uvjetima” (Poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2001., 3; usp. Ivan XXIII., enc. Mater et Magistra, 30; Pavao VI., enc. Octogesima adveniens, 17). Istodobno, države imaju pravo regulirati migracijske valove i braniti vlastite granice, uvijek jamčeci poštovanje koje se duguje dostojanstvu svačake osobe. Seljoci, osim toga, imaju dužnost integrirati se u zemlju koja ih prima, poštujući njezine zakone i nacionalni identitet. „Izazov se dakle sastoji u povezivanju nužnosti prihvatanja svakoga ljudskog bića, osobito ako je u potrebi, s vrednovanjem neophodnih uvjeta za dostojanstven i miran suživot mjesnog pučanstva i priroda” (Poruka za Svjetski dan mira 2001., 13) U tome kontekstu, prisutnost Crkve, kao Božjeg naroda koji putuje kroz povijest usred svih drugih naroda, je izvor povjerenja i nade. Crkva je, naime, „na neki način znak i sredstvo najprišnjeg sjedinjenja s Bogom i jedinstva cijelog ljudskog roda” (Drugi vatikanski konsil, dogm. konst. Lumen gentium, 1); i, zahvaljujući djelovanju Duha Svetoga u njoj, „nije uzaludan napor oko uspostave sveopćeg bratstva” (Isto, past. konst. Gaudium et spes, 38). Sveti euharistija predstavlja, u srcu Crkve, neiscrpno vrelo zajedništva za čitavo čovječanstvo. Zahvaljujući njoj, Božji narod obuhvaća „svaki narod, i pleme, i puk, i jezik” (Otk 7,9) ne s nekom vrstom svete moći, već s uzvišenom službom ljubavi. Naime djela ljubavi, učinjena osobito siromašnjima i slabima, je kriterij koji dokazuje autentičnost euharistijskih slavlja (usp. Ivan Pavao II., apost. pismo Mane nobiscum Domine, 28).

U svjetlu teme „Samo jedna obitelj” treba promotriti napose situaciju u kojoj se nalaze izbjeglice i drugi selioci koji su prisilno napustili svoje domove, a koji imaju važan udio u pojavi selilaštva. U vezi tih osoba, koje su pobegle od nasilja i progona, međunarodna je zajednica preuzela na sebe točno odredene obaveze. Poštovanje njihovih prava, kao i opravdana zabrinutost za sigurnost i društvenu koheziju, potpomažu stalni i skladan suživot. I u slučaju selilaca koji su prisiljeni napustiti svoje domove solidar-

U svjetlu teme „Samo jedna obitelj” treba promotriti napose situaciju u kojoj se nalaze izbjeglice i drugi selioci koji su prisilno napustili svoje domove, a koji imaju važan udio u pojavi selilaštva.

obitelji, to jest zajednice narodâ i nacijâ, gradeći tako jedinstvo i mir zemaljskoga grada i čineći ga u nekoj mjeri anticipacijom, odnosnom pralikom nebeskoga grada koji ne pozna je granica” (Benedikt XVI., enc. Caritas in veritate, 7). Iz te perspektive treba promatrati također stvarnost selilaštva. Naime, kao što je već primijetio služa Božji Pavao VI., „pomanjkanje bratstva među ljudima i narodima” je razlog nerazvijenosti (enc. Populorum progressio, 66) i – možemo dodati – snažno utječe na pojavu selilaštva. Ljudsko bratstvo je, katkad iznenadjuće, iskustvo odnosa koji nas povezuje, duboke povezanosti s drugim, koji je različit od mene, utemeljene na jednostavnoj činjenici da smo svi ljudi. Kada se ono prihvati i odgovorno živi, tada potiče zajedništvo i dijeljenje sa svima, na osobit način sa seliocima; potpomaže darivati sebe drugima, njihovu dobru, dobru svih, u lokalnoj, nacionalnoj i svjetskoj političkoj zajednici. Sluga Božji Ivan Pavao II., u prigodi toga istog dana slavljenog 2001. istaknuo je kako „{univerzalno opće dobro} obuhvaća cijelu obitelj naroda, iznad svake nacionalističke sebičnosti. U tom se kontekstu mora promatrati pravo na iseljeništvo. Crkva ga priznaje svakom čovjeku u

nost se nadahnjuje na „zalihi“ ljubavi koja se rađa iz uvjerenja da smo jedna obitelj i, za vjernike katolike, uđovi Kristova Mističnog Tijela: nalazimo se u situaciji da ovisimo jedni o drugima, svi smo odgovorni za našu braću i sestre u ljudstvu i, za onoga koji vjeruje, u vjeri. Kako što sam već imao priliku reći, „prihvati izbjeglice i pružiti im gostoprимstvo je za sve obavezna gesta ljudske solidarnosti, kako se oni ne bi osjetili izoliranim zbog nesnošljivosti i ravnodušnosti“ (Opća audijencija od 20. lipnja 2007.: Insegnamenti II, 1 (2007), 1158). To znači da će se onima koji su prisiljeni napustiti svoje domove i svoju zemlju pomoći da pronađu mjesto gdje će živjeti u miru i sigurnosti, gdje će raditi i preuzeti na sebe prava i obaveze kojih vrijede u zemlji koja ih prima, pri-donoseći općem dobru, ne zaboravljajući pritom ni vjersku dimenziju života. Posebnu misao, također praćenu molitvu, želim uputiti na kraju stranim studentima, čiji je broj također u sve većem porastu u sklopu velike pojave selilaštva. Riječ je također o značajnoj društvenoj kategoriji u per-

spektivi njihova povratka – kao ljudi koji će jednoga dana obnašati odgovorne službe u zemljama – iz kojih su došli. Oni predstavljaju kulturne i ekonomski „mostove“ između tih zemalja i zemalja domaćina i sve to ide upravo u pravcu oblikovanja „samo jedne obitelji“. Na tome se uvjerenju mora temeljiti zauzimanje za strane studente i pozornost za njihove probleme, kao što su to ekomska oskudica ili nevolje koje ih snalaze kada se moraju sami suočiti s društvenom i sveučilišnom sredinom, kao i teškoće uključivanja u novo društvo. U vezi s tim, sviđa mi se podsjetiti da „priprati sveučilišnoj zajednici... znači stajati na raskrižju kulturâ koje su oblikovale suvremeni svijet“ (Ivan Pavao II., američkim biskupima krajnjih Crkava Chicaga, Indianapolisa i Milwaukeea u pohodu „ad limina“, 30. svibnja 1998., 6; Insegnamenti XXI, 1 (1998.), 1116). U školi i na sveučilištu oblikuje se kultura novih naraštajâ: o tim institucijama u velikoj mjeri ovise hoće li oni biti kadri promatrati čovječanstvo kao jednu obitelj pozvanu biti jedinstvo u različitosti.

Draga braćo i sestre, svijet selilaca je golem i raznolik. Poznaje divna i obećavajuća iskustva, kao i, názelost, mnoga druga dramatična iskustva nedostojna čovjeka i društva koji se nazivaju uljuđenima. Za Crkvu ta stvarnost predstavlja rječiti znak našega doba, koji snažnije iznosi na vidjelo poziv čovječanstva da tvori samo jednu obitelj i, istodobno, teškoće koje, namjesto da je ujedinjuju, dijele je i razdiru. Ne gubimo nadu i molimo zajedno Boga, Oca svih, da nam pomogne da budemo, svaki ponaosob, muškarci i žene sposobni uspostaviti bratske odnose; te da na društvenom, političkom i institucijskom planu porastu razumijevanje i poštivanje među narodima i kulturama. S tim željama, zazivajući zagovor Presvete Marije, Zvijezde mora, zazivam od srca apostolski blagoslov na sve, a na osobit način na selioce i izbjeglice kao i na sve one koji djeluju na tome važnom području.

Iz Castel Gandolfa, 27. rujna 2010.
Papa Benedikt XVI.

UZ PAPINU PORUKU ZA ISELJENIČKI DAN

Hrvatski narod obilježen selilaštvom

Draga braćo i sestre po rodu i krsnome preporodu!

Prema lijepoj navadi, u ime Vijeća za inozemnu pastu naših dvoju Biskupskih konferencija i Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu, uz božićnu čestitku šaljemo vam Poruku pape Benedikta XVI. za ovogodišnji svjetski dan selilača i izbjeglica.

Sadržaj Papine poruke, pod naslovom *„Samo jedna obitelj, ohrabruje i potiče jer je nadahnut trajnom osjetljivošću Crkve za ljudе koji su ostavili svoj rodni dom i domovinu i posli u tudi svijet. Papine misli su svi-ma razumljive. Uvjeren sam, draga braćo i sestre, da će one naći odje-ką u vašim životnim iskustvima, ali i plodno tlo u vašim ljudskim i vjerničkim nastojanjima. (...) I naš hrvatski narod je duboko obilježen selilaštvom. Ratovi, progoni i materijalne prilike su mnogo našu braću i sestre, vas ili vaše roditelje pa, nerijetko, djedove i pradjedove prisilili ostaviti*

Mons. Pero Sudar

ono što se bez tuge ne ostavlja i poći u nepoznato. Bogu hvala, većina vas se dobro snašla i uspješno uključila u nove sredine. Pri tome niste zaboravili ni staroga kraja ni svoga roda i naroda. Potvrdili ste istinu da nit-

ko ne bi mogao prihvati mjesto gdje je došao i zavoljeti ljudi koje je tamo našao, ako bi zaboravio mjesto iz kojega je pošao i prezreo one od kojih je nastao i s kojima je stasao. Živo ste svjedočanstvo da osjećaj pripadnosti i ljubavi prema staroj domovini i vlastitome narodu nije prepreka nego olakotna okolnost za integriranje u društvo i zemlju gostoprимstva. Pripadati srećem dvjema domovinama nije osironašenje nego obogaćenje! Voljeti svoj narod, ma gdje živjeli, nije neprilika nego dodatna prilika! U vašemu snalaženju u tudini i očuvanju vjere pradjedova i hrvatske prepoznatljivosti, po životima i žrtvama stotina svećenika, redovnika i pastoral-

Fra Josip Bebić

nih radnika, bila vam je i ostala od pomoći domovinska Crkva. Ona će to, unatoč sve većim teškoća i iskušenja, uz Božju pomoć, nastaviti. I kada bi htjela, domovinska Crkva vas se neće i ne može odreći! Stoga vas prigodom Svjetskoga dana selilača i prognanika domovinska Crkva, s Papom poziva, podsjeća na obvezu da se uključite u život Crkve i društva gdje ste našli novi dom. Ali vas i potiče da ne prestanete živjeti svoju pripadnost hrvatskome narodu i njegovati vezanost s domovinom vaših predaka. Božić je blagdan koji nas podsjeća na najljepšu i ljudskome srcu najdražu istinu da je Bog, u Isusu Kristu, postao čovjekom. (...) Svećenicima, redovnicama, pastoralnim suradnicama i suradnicima i svim Hrvatima katolicima diljem svijeta od Boga molim i od srca želim čestit i radostan Božić! U Novome ljetu vas pratilo svaki Božji blagoslov!

Mons. Pero Sudar, predsjednik Vijeća BK BiH i HBK za inozemnu pastvu

Fra Josip Bebić, ravnatelj Hrvatske inozemne pastve

FRANKFURT

Četrdeset peta obljetnica službenog osnutka misije

Hrvatska katolička župa Oca Ante Antića iz Frankfurta svečano je u nedjelju 12. prosinca proslavila 45. obljetnicu otako je domovinska Biskupska konferencija na čelu s kardinalom Franjom Šeperom u tu misiju iz domovine uputila prvog misionara.

Svečno misno slavlje u katedrali sv. Bartolomeja u Frankfurtu, u kojoj se Hrvati okupljuju na središnje slavlje, u tom je povodu predvodio član Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri dr. fra Andrija Bilokapić u zajedništvu sa župnikom fra Petrom Klapežom i dušobrižnicima u toj župi fra Antonom-Krešom Samardžićem i fra Ivanom Čikarom.

Sve je na početku pozdravo o. Klapež istaknuvši kako je toga dana 1965. godine dekretom kardinala Franje Šepera u Frankfurt došao za voditelja misije fra Bernard Dukić, franjevac Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. „Tako je Hrvatska katolička misija Frankfurt već od 1965. dekretom biskupije Limburg povjerena franjevcima Provincije Presvetog Otkupitelja. Do danas franjevci spomenute provincije zajedno sa školskim sestrama franjevkama Krista Kralja Provincije Presve-

Misno slavlje predvodio je i propovijedao dr. fra Andrija Bilokapić

tog Srca Isusova sa sjedištem u Splitu vrše pastoralnu službu za hrvatske vjernike u Frankfurtu. Ovom današnjom proslavom želimo najprije zahvaliti Bogu na svim milostima i blagoslovima koje smo od Svevišnjeg primili kroz proteklih 45 godina. Zahvalnost upućujem i domaćoj mjesnoj Crkvi u Limburgu, koja je od početka do danas bila širokogrudna prema Hrvatima.“ Zahvalio je i dekanu grada Frankfurta dr. Johannesa zu Eltu koji je dopustio da se ta značajna obljetnica može tako svečano proslaviti

u katedrali. Prigodnu riječ uputili su i predsjednik župnog vijeća Franjo Akmadža koji je istaknuo kako budućnost hrvatske katoličke zajednice u

Frankfurtu ovisi o zauzetosti i doprinosu svih njezinih članova. Referent za dušobrižništvo katolika drugih materinskih jezika u biskupiji Limburg Harald Stuntebeck je čestitajući obljetnici misije prenio pozdrave limburškog biskupa Franza-Petera Tebartzavvan Elsta i pomoćnog biskupa Thomasa Löhra. Kazao je kako se puno toga u toj hrvatskoj zajednici od nje-

zina utemeljenja do danas dogodilo, te kako su njezini članovi postali brojni Hrvati u proteklom vremenu s različitim željama i idejama i koji su u toj zajednici našli dio domovine. Ujedno je podsjetio na promjene koje nastaju u Biskupiji Limburg, a koje se također odražavaju i na djelovanje zajednica drugih materinskih jezika.

U svečanoj akademiji prije mise izведен je recital o povijesnom hodu misije koji je napisala s. Judita Čovo. Nastupili su franjevački bogoslovi iz Splita pod vodstvom maestra Mile Čirka i u pratnji njihova magistra dr. fra Domagoja Runje. Sudjelovali su i župni zbor mladih i odraslih „Mato Leščan“ pod vodstvom s. Pavlimire Šimunović te skupina djece i mladih u hrvatskim narodnim nošnjama.

Djeca i mladi u narodnim nošnjama

Sve je oduševio nastup franjevačkih bogoslova pod vodstvom fra Mile Čirka

Hrvatska katolička župa Frankfurt proslavila je u subotu, 7. prosinca, Nikolinje, u Saalbau-Stadthalle Bergen-Enckheim. Na proslavi je bilo više od 1200 ljudi, hrvatskih vjernika iz Frankfurta i okolice. Pozdravio ih je uime hrvatske zajednice u Frankfurtu župnik fra Petar Klapež rekavši kako je ovogodišnja proslava Nikolinje ujedno otvorene proslave 45. godišnjice Hrvatske katoličke župe Frankfurt.

Kako je istaknuto i u recitalu, godine 1963. povremeno je Hrvate u Frankfurtu počeo okup-

Nakon akademije služeno je svečano misno slavlje. Misnom slavlju i akademiji pribivala je i referentica za inozemne župe u Frankfurtu dr. Brigitte Sassin i konzul gerant Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Frankfurta Damir Sabljak.

O. Bilokapić je istaknuo kako je misa najsvećaniji događaj koji se može zbiti. „Ovdje ovoga trenutka upisujemo Isusov čas. Sve što Isus ho-

Slavlje je uveličao i župni zbor „Mato Leščan“

Pozdravnu riječ uputio je župnik fra Petar Klapež

će ide prema njegovu času. Taj čas uključuje njegovu muku po kojoj su grijesi oprošteni. Taj čas uključuje njegovu smrt, solidarnost s nama i u smrti, njegov uskrs i naš suuskrs. Taj čas čini i nas dionicima Božje slave i sinovima i kćerima Božjim, braćom i sestrama Isusa Krista. Zato ne može biti ništa tako veliko i užvišeno kao sv. misa“, kazao je dodavši kako čovjeka ispunja ponos kako Hrvati pristigli posljednjih desetljeća u Njemačku napustivši svoja rodna ognjišta nisu izgubili ono bitno – vjeru, Boga. „Čovjek može ići svijetom tražeći sreću, ali

koja se ne može napuniti nikavim drugim materijalnim dobrima“, kazao je o. Bilokapić potaknuvši okupljene neka njeguju duhovnost kako bi mogli živjeti u zajedništvu s Ocem, Sinom i Duhom Svetim.“ Misno slavlje uveličao je župni zbor „Mato Leščan“ i nastup franjevačkih bogoslova.

Proslavi je prethodila duhovna obnova, koju je od 9. do 11. prosinca u crkvi sv. Ante u Frankfurtu predvodio o. Bilokapić. Tijekom obnove govorio je o euharistiji kao daru Božjem, molitvi i obitelji, te o Mariji kao poticaju svakoj obitelji.

ljati i s njima slaviti misu fra Tomislav Međugorac, franjevac Franjevačke provincije Bosne srebrenе, a od srpnja 1964. je redovito s Hrvatima slavio misu fra Vitomir Slugić, član iste provincije. U jesen 1965. službeno je osnovana Hrvatska katolička misija u Frankfurtu kada je domovinska Biskupska konferencija na čelu s kardinalom Franjom Šeperom u tu misiju uputila iz domovine prvog misionara fra Bernarda Dukića, franjevca Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja.

U misiji od 1967. djeluju školske sestre franjevke Krista Kralja Provincije Srca Isusova sa sjedištem u Splitu. Iste su godine u misiji počela djelovati i dva socijalna radnika. Od 1975. do 1996. u sklopu misije djelovao je i međunarodni dječji vrtić kojega su također vodile splitske franjevke.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

NEUSS

Oproštaj hrvatskih sestara

Hrvatske redovnice Družbe sestara Presvetog Srca Isusova sa sjedištem u Rijeci na Drenovi svečano su se oprostile od grada Neussa, u kojem su skoro 42 godine s odanošću vodile brigu o starijim osobama u domu za nepokretne i bespomoćne osobe „Srca Isusova” u Neussu. Svečano misno slavlje u tom je povodu u župnoj crkvi – bazilici sv. Kvirina u tome gradu predvodio izaslanik riječkog nadbiskupa mons. Ivana Devčića, mons. Milan Špehar.

Svečano i dirljivo

Dan ranije, u subotu 11. prosinca u domu „Srca Isusova” bilo je i svečano i dirljivo. Od sestara se u toj prijadi biranim riječima oprostio predsjednik socijalne skrbi grada Neussa

Prigodnu riječ uputila je vrhovna glavarica družbe s. Felicita Špehar

Za vrijeme predstavljanja monografije. Slijeva nadesno: mons. Assman, dr. Polegubić, autorica s. Dobroslava i Stefan Hahn.

Stefan Hahn. Među uzvanicima bio je i riječki nadbiskup mons. Ivan Devčić, gradonačelnik Rijeke Vojko Obersnel, zamjenik gradonačelnika Neussa Thomas Nickl, generalni konzul R. Hrvatske iz Düsseldorfa Vjekoslav Križanec i konzul Kristijan Tušek, delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj i ravnatelj dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu fra Josip Bebić, vrhovna glavarica družbe s. Felicita Špehar, koja je u toj prigodi između ostalog kazala: „Zahvalni smo Bogu za sve što smo mogle učiniti u domu „Srca Isusova” ovdje u Neussu, kao i građanima ovoga dragog grada koji su nas srdačno primili. I dalje ćemo ostati povezani u molitvi i duhu, iako ćemo uskoro nastaviti svoje djelovanje u Hrvatskoj. Zahvaljujem predstojnicima zajednice sestara u Neussu s. Zvonimiru Marojeviću koja je dala ideju za pisanje monografije, da se taj dio na-

še povijesti ne zaboravi i bude svjedočanstvo i nadahnuće za one koji dolaze nakon nas. Posebna pak zahvala i priznanje ide autorici knjige s. Dobroslavi Mlakić.“ Mons. Devčić je istaknuo kako je u isto vrijeme i radostan i tužan. Radostan zbog dugogodišnjeg djelovanja sestara u tome gradu i zbog nastalog dvadesetogodišnjeg prijateljstva gradova Rijeke i Neussa, a koje je nastalo upravo zaslugom sestara. Tužan je jer dolazi kraj jednoj lijepoj povijesti prisutnosti sestara u Neussu. Istaknuo je nadu da će se i dalje njegovati i produbiti nastalo prijateljstvo i suradnja.

Dvojezična monografija

Potom je predstavljena dvojezična monografija (hrvatski i njemački) s. Dobroslave Mlakić „Sestre Presvetog Srca Isusova u Neussu (1969–2009).“ O monografiji su govorili urednik Žive

zajednice dr. Adolf Polegubić i župnik dušobrižničkog središta Neussa i dekan okruga Rhein-Neuss mons. Guido Assmann. Dr. Polegubić je istaknuo: „Pred nama je još jedna vrijedna monografija, posebno uz one koje su objavile hrvatske katoličke misije i zajednice u Njemačkoj, u kojima se govori o zauzetosti Hrvatica i Hrvata u ovoj zemlji. Dakako da je ovdje riječ o zauzetosti hrvatskih redovnica u Neussu i njihovu djelovanju u tome gradu. Objavljena je u povodu 40. obljetnice djelovanja hrvatskih sestara Presvetoga Srca Isusova u Neussu, od 1969. do 2009. Autorica monografije je s. Dobroslava Mlakić, a izdavač je Družba sestara Presvetoga Srca Isusova iz Rijeke. Monografija je, kako i dolikuje, posvećena svim živim i preminulim sestrama koje su djelovale u Neussu, kao i prijateljima i dobročiniteljima koji su sestre prihvatali kao svoje. U ovoj dvojezičnoj monografiji je dokumentirano i zanimljivo, prikazano četrdesetogodišnje djelovanje Sestara Presvetog Srca Isusova u službi bolesnih i nemoćnih osoba u Neussu na Rajni, gradu koji se nalazi u Kölnskoj nadbiskupiji u Njemačkoj. Prepoznatljivi hrvatski trag u Njemačkoj sigurno će ostaviti i ova vrijedna lijepo opremljena monografija na 278 stranica, a svi koji su na njoj radili, zaslužuju samo pohvale. Monografija brojnim fotografijama pokušava oživjeti sjećanja na mnoge trenutke, slavlja, susrete i druženja, te razne doga-

đaje. Knjigu preporučujem čitaljestvu i kličem: Neka nam živi hrvatsko-njemačko prijateljstvo i suradnja, na dobro domovine Hrvatske, Bosne i Hercegovine i nove domovine Njemačke." Mons. Assman je iskazao radost zbog tog nastalog vrijednog djela koje govori o zauzetosti sestara na crkvenom i društvenom području života i djelovanja u gradu Neussu. Pišući o monografiji direktor grada Neussa do 1985. i veliki prijatelj sestara Franz Josef Schmitt je istaknuo kako će ta monografija o djelovanju sestara u domu „Srca Isusova“ u Neussu živo svjedočiti o njihovoj zauzetosti za bolesne i nemoćene građane toga grada. Autorica monografije s. Dobroslava Mlakić je na kraju izrazila nadu da će ta spomen-knjiga svakome tko će je sa zanimanjem čitati svjedočiti o prijateljstvu i kršćanskoj povezanosti ljudi u gradovima Rijeka

Na svečanosti u Staroj gradskoj vijećnici u Neussu okupio se veliki broj uzvanika

prijateljstva gradova Neussa i Rijeke. Gradonačelnik Neussa Herbert Napp je kazao koliko god je to prigoda za radost dvadesetogodišnjeg prijateljstva s gradom Rijekom, koliko je to i tужan trenutak zbog odlaska sestara iz Neussa u Rijeku. „Sestre su više od četiri desetljeća s puno ljubavi i odanosti

Neussa te tako utrli put prijateljstvu naših gradova.“ Ujedno je poželio sestrama sretni povratak u domovinu, u Rijeku na Drenovu, gdje ih čekaju nove zadaće.“ Generalni konzul Križanec čestitao je dvadesetu obljetnicu prijateljstva Neussa i Rijeke te je zahvalio sestrama za sve što su učinile u tome gradu. Ujedno je prenio pozdrave i veleposlanika R. Hrvatske iz Berlina dr. Mira Kovača.

Gradonačelnik Napp je sestrama u znak zahvalnosti uručio prigodan dar i cvijeće, a vrhovna Glavarica s. Špehar je uzvratila darom novoobjavljene monografije te je u toj prigodi zahvalila na svečanosti oproštaja grada Neussa od sestara te je istaknula kako vjeruje da će se sjeme prijateljstva između ta dva grada, koje su sestre svojim radom i djelovanjem posijale, dalje razvijati i rađati bogatim plodovima. U glazbenom dijelu nastupili su Komorni orkestar Neussa i klapa „Nevera“ iz Rijeke. Na kraju svečanosti prireden je domjenak.

U petak 10. prosinca gradonačelnik Neussa Napp priredio je svečani prijam za članove diplomatskog zabora, istaknutih osoba iz gospodarstva, politike i drugih područja. Odazvalo se oko 400 uzvanika među kojima su bili i hrvatski predstavnici riječki nadbiskup mons. Devčić i vrhovna glavarica s. Špehar, riječki gradonačelnik Obersnel, generalni konzul Križanec, vice konzil Ivan Sablić i konzul Tušek. Komorni orkestar iz Neussa izveo je i djela hrvatskih glazbenika Sorkočevića i Jakova Gotovca, a nastupila je i klapa „Nevera“ iz Rijeke. Od Neussa se krajem godine oprostilo pet sestara i vraćaju se u domovinu. U svečanosti oproštaja sudjelovale su i druge sestre koje su za tu prigodu došle iz domovine, a djelovale su u tom domu.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Sestrama je posebno zahvalio uz prigodni dar gradonačelnik Neussa Herbert Napp

i Neuss. Ujedno je zahvalila svima koji su joj pomogli u prikupljanju vrijednih informacija i savjetima prigodom nastajanja knjige. Potom je vrhovna glavarica s. Špehar podijelila monografije i zahvalnice prijateljima i podupirateljima družbe. U domu je otkriven relief na njemačkom jeziku koji će podsjećati na djelovanje sestara u tom domu. Kopija reljefa na hrvatskom jeziku uručena je sestrama, kojeg su ponijele sa sobom u Rijeku.

Briga o starijim osobama

Nakon svečanosti u domu sv. Josipa grad Neuss je u Staroj gradskoj vijećnici organizirao svečani oproštaj od sestara i ujedno je to bila svečanost u prigodi dvadesetogodišnjeg

vodile brigu o starijim osobama u domu za nepokretne i bespomoćne osobe Srca Isusova u Neussu. Sada sestre čekaju novi zadaci u domovini. Za naš grad je to veliki gubitak, ali razumijemo odluku o povratku sestara, te im ujedno ovom prigodom izražavam svoju duboku zahvalnost za sve učinjeno u našem gradu.“ Gradonačelnik Rijeke Vojko Obersnel je kazao kako s radošću ponovno dolazi u taj prijateljski grad, s kojim Rijeka već dvadeset godina na raznim područjima njeguje prijateljstvo i suradnju. „Dio tog lijepog prijateljstva Rijeke i Neussa su i časne sestre družbe Presvetoga Srca Isusova, koje su svojim dugogodišnjim predanim radom u Neussu stekle naklonost građana

Piše:
dr. Ivica
Žizić

Nedjelja dan Gospodnji i čovječji

Nedjelja se u sekulariziranim društvima sve više doživljava kao blagdan „bez Boga”, ali je ipak ostala duboko obilježena traganjem za svetim.

Nije slučajno da teološki osvrt pod naslovom Geste vjere za počinjemo razmišljanjem o nedjelji, jer je nedjelja kao dan Gospodnji vrijeme u kojem se geste vjere sabiru u jedan jedinstveni čin – onaj euharistijski – i kada se s tog izvora zajedništva vjernici iznova susreću jedni s drugima. Nedjelja je vrijeme koje baca svjetlo na naše življenje. I ona je vrijeme u kojem naše življenje prerasta u slavlje. Nedjelja je prvi kršćanski blagdan ne samo zato jer daje „ritam“ i određuje „mjeru“ vjerničkom životu, nego zato jer je na taj prvi dan u tjednu – kako veli Pismo – Krist uskrsnuo od mrtvih. Nedjelja je prva gesta vjere jer se u njoj susreće Uskrsli. I to se uskrsno svjetlo nedjeljnoga svetkovanja razastire uzduž čitave godine. Vjernici, dakle, slave nedjelju u prvom redu zato što je to vrijeme Kristova Uskrsnuća, jer je to vrijeme u kojem uzimaju udjela u onome daru života kojim je Otac uskršio Isusa od mrtvih. Smisao kršćanske nedjelje posve se oslanja na tom pozivu: zdržati svoje življenje s onim Kristovim; prijeći iz smrti u život i to u život Uskrsloga. Zato se nedjelja slavi euharistijski, što znači u zajedništvu Tijela Kristovoga koje je Crkva, u zajedništvu onih koji dijele isti život u Kristu. Nedjelje doista nema bez euharistije, jer je misno slavlje istinska gesta vjere, gesta povjerenja i prinosa Onome koji je svojim križem i Uskrsnućem otvorio vrijeme vječnosti. No, istodobno, nedjelja je vrijeme kada čovjek iznova otkriva svoje dostojanstvo, vedrinu življenja i dobrotu odnosa; nedjelja je vrijeme kada se otkriva darovan u gestama zajedništva.

Nedjelja u krizi?

Promotrimo li bolje današnji način i iskustvo življenja nedjelje, vidjet ćemo da se upravo na taj dan nostalgija vječnosti potiho provlači kroz naše nemire. Ta nostalgija nerijetko je odraz zaborava slavlja, jer je suvremeni čovjek, pritisnut diktatom rada, gotovo zaboravio istinski slaviti. I dok vođen žudnjom za slavljenjem moderni čov-

je „izmišlja“ raznolike blagdane, on više ne uspijeva protumačiti i živjeti one „stalne“ kao što je upravo nedjelja. Nedjelja je u suvremenom društvu doživjela čudnu sudbinu: ona je postala istodobno prazno vrijeme u kojem još gori samo tračak nostalгије za svetim, ali intenzivno vrijeme u kojem sve pršti različitim ponudama. Na kulturnoj panorami naše suvremenosti nedjelja je postala jedan veliki svjetovni blagdan. A kršćansko slavlje nedjelje povuklo se s javne pozornice u intimu kršćanskih zajednica. Najdublje preobrazbe nedjelje u našoj kulturi vidljive su upravo u činjenici pomicanja identiteta nedjelje iz vjerske u svjetovnu sferu. Tako nedjelja više nije dan koji crpi svoj smisao iz euharistijskog djelovanja, nego iz emancipirane slobode; nedjelja ne izrasta iz zajedništva, nego je određena individualnim izborom; ona više nije odgovor na po-

Budući da je nedjelja vrijeme u kojem susret s Gospodinom tvori novi početak vremena i povijesti, ona je u pravom smislu dan Gospodnji.

ziv – Spomeni se da svetkuješ Dan Gospodnji – nego odraz prava na slobodno vrijeme; i naposlijetku, nedjelja više nije vrijeme u kojem se čovjek „sjeća“ događaja koji su peobrazili njegovu povijest, nego vrijeme u kojem žudi sve „zaboraviti“, a prepustiti se medijskom, konzumerističkom ili drugom glamuru koji ga odvodi u nestvarne svjetove praznoga vremena.

Zauzimanje Crkve za slobodnu nedjelju, posebno u Hrvatskoj, gdje se od nedjelje sustavno pokušava stvoriti dan konzumerizma s obvezatnim pohodom nekom od trgovачkih centara, s jedne strane je iziskivalo obranu prava radnika i njihovih obitelji, a s druge strane zahtijevalo je snažnije zauzimanje za slobodu vremena posvećenog crkvenom i obiteljskom zajedništvu, psihološkom i duhovnom zdravlju pojedinca i zajednica... Nedjelja je naizgled ostala „slobod-

na“, ali se u stvarnosti za njezinu slobodu valja izboriti bilo na osobnom bilo na društvenom području; nedjelja je postala „emancipirana“, ali tu emancipaciju ljudi neprestano žeze zaliječiti raznim sredstvima; i konačno nedjelja se u sekulariziranim društvima sve više doživljava kao blagdan „bez Boga“, ali je ipak ostala duboko obilježena traganjem za svetim. Pred tim izazovom, a polazeći od euharistijskoga slavlja i zajedništva, kršćani su danas pozvani vratiti nedjelji pravo lice Dana Gospodnjega i zato dana čovječjega. U prvom redu, potrebno je otkriti nedjelju kao slavlje, slavlje susreta s Gospodinom i slavlje susreta s drugima. Ta nedjeljna velikodusnost daje nam mogućnost vidjeti da smo djeca dara, da smo izrasli iz darovanoga vremena. Otkriti nedjelju kao dan Gospodnji znači otkriti euharistiju kao onu gestu u kojoj se susreću ljudska nadanja i pitanja i gdje življenje prerasta u hvalidbeni kliktaj zbog Božjih djela očitovanih u prošlosti i sadašnjosti. Euharistija je susret naše slobode sa onom Kristovom, doticaj koji preobražava našu slobodu i čini je slavljem, nedjelja je također slavlje slobode u Kristu.

Bez nedjelje se ne može živjeti!

Kršćani iz Abitene u današnjem Tunisu, pred rimskim konzulom godine 304. posvjedočili su svoju vjeru i podnijeli mučeništvo zato jer su bili zatečeni na nedjeljnou euharistijskom slavlju. Na upit Rimljana o svojoj vjeri rekli su: bez nedjelje ne možemo živjeti. Ovo svjedočanstvo zacijelo snažno govori i danas: jer je nedjeljno slavlje urezano u srce kršćanina, nije moguće zamisliti smisleno življenje bez nedjeljnog susreta u Gospodinu i bez njezina euharistijskoga srca. Budući da nedjelja vraća čovjeku ono izvorno dostojanstvo, slobodu i radost življenja, ona je dan čovječji. I budući da je nedjelja vrijeme u kojem susret s Gospodinom tvori novi početak vremena i povijesti, ona je u pravom smislu dan Gospodnji.

„Zeichen der Zeit“

In der bekannten Pastoralkonstitution „Gaudium et Spes“ des Zweiten Vatikanischen Konzils wird die Aufgabe der Kirche in der Welt von heute insbesondere als eine Aufgabe der „Deutung der Zeichen der Zeit“ beschrieben: „Zur Erfüllung dieses ihres Auftrags obliegt der Kirche allzeit die Pflicht, nach den Zeichen der Zeit zu forschen und sie im Licht des Evangeliums zu deuten. So kann sie dann in einer jeweils einer Generation angemessenen Weise auf die bleibenden Fragen der Menschen nach dem Sinn des gegenwärtigen und des zukünftigen Lebens und nach dem Verhältnis beider zueinander Antwort geben. Es gilt also, die Welt, in der wir leben, ihre Erwartungen, Bestrebungen und ihren oft dramatischen Charakter zu erfassen und zu verstehen“ (GS 4). Diese gewichtigen Worte der Konzilsväter aus der zweiten Hälfte des letzten Jahrhunderts haben bleibenden Wert. Sie haben nichts an Aktualität verloren weder für Zeit noch Raum von heute, in dem auch wir Kroaten sozusagen „vorläufig“ leben.

Hierzulande war das letzte Jahr geprägt vom Vertrauensverlust in die Kirche.

Misstrauen machte sich bei vielen Christen breit, stürzte sie in eine Glaubenskrise und resultierte sogar in Ablehnung der Kirche. So erreichte das Ausmaß der Kirchenaustritte nahezu jenes vor Beginn des Zweiten Weltkrieges.

Kann es ebenfalls als Zeichen der Zeit gedeutet werden, dass das deutsche Wochenmagazin der „Stern“ in seiner 52. Ausgabe vom 22.12.2010 eine aktuelle Umfrage veröffentlichte, wo nach 53 % der Befragten sich gegen einen Kirchenbesuch zu Weihnachten aussprechen und nur 37 % sagen, dass sie Weihnachten das Festessen im familiären Umfeld nicht missen möchten?

In diesem Gesellschaftsklima und mit diesen „Zeichen der Zeit“ übernehme ich nun als erster Priester, der kein Ordensmann ist, (ebenfalls ein

„Zeichen der Zeit“!?) die verantwortungsvolle Aufgabe des Delegaten für die Kroatenseelsorge in Deutschland.

So stellt sich mir unweigerlich die Frage: wie sieht die Zukunft eines solchen Amtes aus; wie lange wird es Priester und pastorale Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter geben, die bereit sind, die „Zeichen der Zeit“ für die Kroatenseelsorge in Deutschland zu erkennen und zu deuten?

Haben wir noch ausreichend Freude und Begeisterung für die Vermittlung von Glaube an die nachkommende Generation in diesem Land und unter diesen Bedingungen?

Wenn wir jedoch den Zuspruch der Menschen in den kroatischen Missionen und Gemeinden während der letzten Weihnachtsfeiertage beobachten und analysieren, kommen wir zum Ergebnis, dass deutschlandweit mehr als 47% der Kroaten Gottesdienste besucht haben und verwurzelt

Foto: A. Polugubic

Wandteppich in der Kirche St. Johannes d. Ev. (Roncallizentrum) in Wuppertal

zureichen. Junge Menschen sind durchaus sensibel für Raum und Zeit, in der sie aufwachsen. Ich bin der Überzeugung: es ist ein „Zeichen der Zeit“, dass wir uns gemeinsam zutiefst bemühen müssen, unsere Jugendlichen darin zu bestärken, dass die hiesige Kirche, die aus Menschen verschiedener Nationen und Kulturen besteht, ihre Zukunft im Bewahren von Glauben und Tradition ihrer Väter ist – sowohl als Kroaten als auch Katholiken. Uns Älteren wird die Aufgabe zu Teil, ihnen Mut zuzusprechen und ihnen ein Vorbild zu sein, diese „Zeichen der Zeit“ im Licht des Evangeliums zu deuten.

Ich wage, zu glauben, dass wir als Kroaten in dieser multikulturellen und globalisierten Gesellschaft besonders aufgefordert sind, ein Vorbild zu sein getreu

den Worten des Propheten der messianischen Hoffnungen, Sacharja, die er vor 26 Jahrhunderten niederschrieb damals die Zeichen der Zeit deutend:

„In jenen Tagen werden zehn Männer aus Völkern aller Sprachen einen Mann aus Juda (Pfr. Živko Kustić würde paraphrasieren: einen Mann aus Kroatien) an seinem Gewand fassen, ihn festhalten und sagen: Wir wollen mit euch gehen; denn wir haben gehört: Gott ist mit euch (Sach 8,23).“

Pfr. Ivica Komadina, Delegat

INTERNATIONALES BISCHOFSTREFFEN BEENDED

Appell für Gerechtigkeit im Heiligen Land

Das XI. Internationale Bischofstreffen zur Solidarität mit den Christen im Heiligen Land ist am 13. Januar in Jerusalem zu Ende gegangen. Auf Einladung des Vorsitzenden der katholischen Bischofsversammlung im Heiligen Land, des Lateinischen Patriarchen Erzbischof Fouad Twal, kamen vom 9. bis 13. Januar 2011 neun Bischöfe als Vertreter von Bischofskonferenzen Europas und Nordamerikas zusammen, um sich über neuere Entwicklungen in der Region und die Lage der Kirchen zu informieren. Bei Begegnungen mit den katholischen Gemeinden vor Ort bekundeten die Bischöfe ihre Solidarität mit der in schwieriger Situation lebenden christlichen Bevölkerung. Leiter der deutschen Delegation war der Trierer Bischof Dr. Stephan Ackermann, Vorsitzender der Deutschen Kommission Justitia et Pax, der am Sonntag die katholische Gemeinde in Jericho besuchte.

Im Zentrum der Beratungen standen die Beziehungen der christlichen Kirchen untereinander sowie mit den örtlich dominierenden Religionen Islam und Judentum. Dabei wurde deutlich,

dass das gegenseitige Vertrauen der Christen in den vergangenen Jahrzehnten gewachsen ist. Seinen Ausdruck fand dies u. a. beim Weihnachtsempfang der Kirchenoberhäupter im Griechisch-Orthodoxen Patriarchat, bei dem gemeinsam der Opfer der jüngsten Anschläge auf die Kirchen in Bagdad und Alexandria gedacht wurde. Weitere Schritte auf dem Weg zu einer engeren ökumenischen Zusammenarbeit im Heiligen Land bleiben, vor allem angesichts der Minderheitensituation des Christentums, aktuell. Um die Beziehung mit den anderen Religionen zu verbessern, müsse vor allem die Kenntnis übereinander vertieft werden. Das wichtigste Feld dafür seien die Erziehungseinrichtungen sowohl in Israel als auch auf palästinensischer Seite, so die Bischöfe.

Der Fortgang des Friedensprozesses war Thema der Begegnung mit dem palästinensischen Ministerpräsidenten Salam Fayyad, der mit Nachdruck die Bedeutung der Christen für die Zukunft Palästinas unterstrich. Gegenüber Israels Sozialminister Isaac Herzog mahnten die Bischöfe er-

neut eine befriedigende Lösung bei der Erteilung von Visa für kirchliches Personal an. „Die restriktive Haltung der israelischen Behörden lässt sich nicht durch die legitimen Sicherheitsinteressen Israels begründen. Faktisch bedeutet sie eine erhebliche Einschränkung der Seelsorge, die für uns nicht akzeptabel ist“, erklärte Bischof Ackermann. Auch Papst Benedikt XVI. hatte bei seinem Heilig-Land-Besuch im Jahr 2009 nachdrücklich um eine Lösung der Visa-Frage gebeten.

Die Bischöfe aus verschiedenen Teilen der Welt unterstrichen ihre Entschlossenheit, sich auch weiterhin tatkräftig für einen gerechten Frieden in der Region einzusetzen: „Wir sind sehr besorgt über zu viele Vorfälle, bei denen die Würde der palästinensischen Bevölkerung ignoriert oder verletzt wird. Deshalb verpflichten wir uns, denen, die sich für Frieden und Gerechtigkeit hier im Heiligen Land einsetzen, zur Seite zu stehen. Wir werden versuchen, bei Politikern und in der Öffentlichkeit unserer Länder Unterstützung zu finden“, heißt es im Abschlusskommuniqué des Bischofstreffens.

Quelle: www.dbk.de

Vorfreude²

zu 98. Deutscher Katholikentag 16. – 20. Mai 2012
und 6. Ökumenischer Kirchentag

KATHOLIKENTAG 2012 IN MANNHEIM

STADT MANNHEIM
Liebe, in Qualität.

Katholikentag 2012 lädt zur Mitgestaltung ein

Katholische Organisationen und Initiativen können sich mit ihren Ideen und Anliegen beim 98. Deutschen Katholikentag einbringen.

Ab sofort ist unter

www.katholikentag.de/mitmachen

ein Formular im Internet abrufbar, mit dem Gruppen, die im Erzbistum Freiburg oder in mindestens fünf deutschen Diözesen aktiv sind, ihre Mitgestaltungswünsche einbringen können. Die Programmideen sollen sich am Leitwort des

Mannheimer Katholikentags „Einen neuen Aufbruch wagen“ orientieren. Vorschläge können bis zum 30. April eingereicht werden.

„Der Katholikentag lebt vom Engagement vieler“, betont Stefan Vesper, Generalsekretär des Zentralkomitees der deutschen Katholiken (ZdK), das den Katholikentag veranstaltet. „Nur wenn viele gemeinsam den Aufbruch wagen, kann er wirklich und tatkräftig gelingen“, so Vesper.

Der 98. Deutsche Katholikentag findet von 16. bis 20. Mai 2012 in

Mannheim statt, erwartet werden mindestens 25.000 Dauerteilnehmer aus dem gesamten Bundesgebiet sowie 30.000 Tagesgäste aus der Region. Katholikentage werden vom ZdK in der Regel alle zwei Jahre an wechselnden Orten veranstaltet. Der 97. Deutsche Katholikentag fand 2008 in Osnabrück statt, 2010 trafen sich Christinnen und Christen beim Zweiten Ökumenischen Kirchentag in München.

Quelle:
<http://www.katholikentag.de/>

VATIKAN

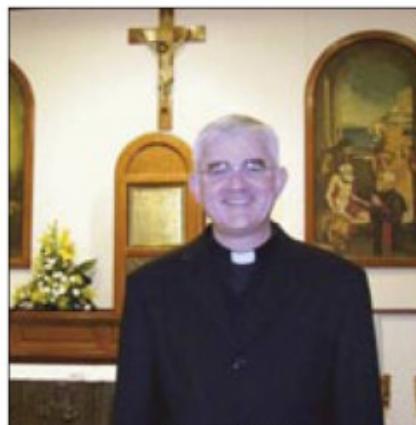
Novi dubrovački biskup

Apostolski nuncij u Republici Hrvatskoj nadbiskup Mario Roberto Cassari priopćio je da je papa Benedikt XVI. u ponedjeljak 24. siječnja imenovao dubrovačkim biskupom Matu Uzinića, svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije i rektora Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu. Mons. Želimir Puljić, zadarski nadbiskup, i nadalje će vršiti službu apostolskog upravitelja Dubrovačke biskupije do ređenja i preuzimanja dužnosti novog biskupa.

Mate Uzinić rođen je 17. rujna 1967. u Dubravi, u Splitsko-makarskoj nadbiskupiji. U Dubravi je pohađao osnovnu školu, a gimnaziju u Nadbiskupskom sjemeništu u Splitu. Nakon obavezne vojne službe u trajanju od godinu dana (1986./1987.) na poluotoku Prevlaka, na Teološkom fakultetu u Splitu završava studij filozofije i

teologije te postiže akademski stupanj bakalaureat 1993. godine. Zaređen je za svećenika Splitsko-makarske nadbiskupije 27. lipnja 1993.

Tijekom tri godine obnašao je pastoralnu službu u župama Omiš i Otrić-Struge. Godine 1996. nastavio je studij u Rimu na Papinskom lateranskom sveučilištu, postigavši 2000. godine licencijat iz crkvenog i civilnog prava. Po povratku u Split od 2000. do 2002. obnaša službu sudskog vikara i suca na Crkvenom interdiječanskom sudu I. stupnja u Splitu i ujedno pastoralnog suradnika u župi Strožanac-Podstrana. Od 2001. rektor je Centralnoga bogoslovnog sjemeništa u Splitu. Od 2002. član je Prezbiteretskog vijeća Splitsko-makarske nadbiskupije, a od 2004. Vijeća

Novoimenovani dubrovački biskup Mate Uzinić

Hrvatske biskupske konferencije za sjemeništa i duhovna zvanja.

Osim hrvatskoga jezika govori i piše na talijanskom jeziku, a poznaje i engleski.

Tekst i snimka: IKA

KELKHEIM

Siromašnima 3000 € od nikolinjske proslave

Snimio: Marko Ložeta

Oko 800 sudionika Hrvatske katoličke župe Main-Taunus/Hochtaunus (HKŽ) sudjelovalo je u bogatom raznolikom kulturnom programu nikolinjske večeri u subotu 11. prosinca u središnjoj Gradskoj dvorani u Kelkheimu. Kako je u pozdravu istaknuo voditelj fra Marinko Vukman, nakana priredbe je okupiti zajednicu, očuvati korijene, promicati svoju kulturu te istodobno humanitarno djelovati. „Posebno je važno da u predbožićno vrijeme pokazemo svojoj domovini da je nismo zaboravili, da smo s njom u svakom trenutku. Sve su priredbe lijepo koje okupljaju Hrvate, ali ova je najljepša jer okuplja hrvatsku mladost koja je nositelj budućnosti. Na njima treba

graditi svijet, u njih treba ulagati, neprstance širiti njihovu svijest o tome odakle su došli, tko su njihovi roditelji. Na taj način, ako se još to oplemeni kršćanskom humanošću, gradi se ljubav prema domovini i prema svakom čovjeku“, kazao je voditelj HKŽ fra Marinko Vukman. U bogatom programu sudjelovala su djeca predškolske i školske dobi koja su oduševila okupljene svojim pjevanjem i recitacijama pod vodstvom pastoralne suradnice s. Magdalene Višić. Izveli su igrokaz „Božić đeda Martina“. Mali i srednji folklor pod vodstvom Martine Višić i Klare Banović s svojom uvježbanošću posebno je oduševio nazočne u izvođenju slavonskih tradičijskih igara i plesova. Objedinjujući

Hrvatsku u jedno, ličke običaje i ličko kolo, publici je dočarao veliki folklor župe pod vodstvom Dražene Brešić. Te večeri iseljena Hrvatska kroz kulturu spajala je sve regije u domovini od Boke Kotorske do Istre, pa sve do vojvodanskih Hrvata. Kako je okupljanje bilo povodom sv. Nikole, darove je dobilo oko 250 nazočne djece. Na skupu je nazočila i konzulica Sonja Lovrek-Velkov. Program je vodila Biljana Lončar. U drugom dijelu programa nastupili su „Baruni“. Za vrijeme proslave prikupljeno je 2000 eura djeci s posebnim teškoćama u Hrvatskoj. Te večeri franjevačka mlađež (Frama) iz župe prikupila je sredstava za djecu u Africi te im je u kratkom roku prikupila tisuću eura.

Pod gesmom „Nebeski blizu“ – već se treću godinu zaredom organizira adventski projekt Evangeličke i Katoličke Crkve na području Main-Taunusa. U sklopu tog projekta u Main-Taunus-Zentru nastupaju brojne kršćanske zajednice. Hrvatska katolička župa Main-Taunus/Hochtaunus se u sklopu tog projekta predstavila po treći put, u subotu 4. prosinca. ■

DÜSSELDORF

Četrdeseta obljetnica misije

Hrvatska katolička misija u Düsseldorfu, Neussu i Langenfeldu (1970.-2010.) proslavila je u subotu 4. i nedjelju 5. prosinca četrdesetu obljetnicu postojanja. Svečano misno slavlje u crkvi sv. Apollinarisa u Düsseldorfu, u nedjelju 5. prosinca, predvodio je pomoći kôlnski biskup Heinrich Koch u zajedništvu s voditeljem misije članom Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu fra Josipom Kulovićem, župnikom njemačke župe sv. Apollinarisa Ansgarom Puffom, voditeljem međunalacionalnog dušobrižništva mlađeži u Nadbiskupiji Köln o. Silvijom Vallecoccia i uz asticenciju đakona referenta za međunalacionalno katoličko dušobrižništvo u Nadbiskupiji Köln Hansa Gerda Greveldinga.

Misnom slavlju uz veliki broj vjernika, od kojih je skupina djece i mlađih bila obučena u hrvatske narodne nošnje, pribivali su i generalni konzul Generalnog konzulata R. Hrvatske iz Düsseldorfa Vjekoslav Križanec i konzul Kristijan Tušek.

Oca biskupa, goste i okupljene vjernike na početku je pozdravio o. Kulović pritom istaknuvši: „Već 40 ljeta na području pokrajine Sjeverna Rajna i Vestfalija proživljavamo prolaznost života. Ovo je, zato, prigoda da se zaustavimo, da se upitamo odašte smo došli i zašto smo ovdje, da promislimo kuda ćemo dalje. Ovo se, znamo, pitamo svaki dan. U ova pitanja utkali smo kršćansku nadu vječnoga života, pogotovo božićnu radost i uskrsnu nadu. Mi smo jedna Katolička

Misno slavlje predvodio je i propovijedao pomoći kôlnski biskup Heinrich Koch

Crkva koja se sastoji od različitih naroda, kultura i jezika, koja je proširena diljem svijeta, kao i ovdje u Njemačkoj. Poštovani oče biskupe, od srca Vas pozdravljam u našoj sredini. Prenesite pozdrave kôlnskom nadbiskupu kardinalu Joachimu Meisneru kao i cijeloj Nadbiskupiji Köln. Hvala ovoj domaćoj Crkvi koja nas je udomila, u kojoj smo postali jedno sa svim drugim vjernicima.“

Mons. Koch je zahvalio Bogu koji je pratio četrdeset godina tu hrvatsku zajednicu te je molio za snagu za buduće misijske godine. „Čovjek je na poseban način svjestan svoje prošlosti i darovanog vremena. Svaki je čovjek nesen svojom prošlošću i ona je sastavni dio njegove sadašnjosti. Pitanje prošlosti je važno i kad se stavi u kontekst četrdeset godina postojanja ove hrvatske katoličke misije. Isto tako čovjek stoji i pred pitanjem svo-

je budućnosti. Što budućnost nosi, vrlo je neizvjesno, ali ono što je sasvim sigurno jest da naš ovozemaljski život završava smrću. Svaki čovjek ima različito poimanje smrti, ali iz kršćanske perspektive smrt znači vrhunac života, susret s Bogom“, istaknuo je mons. Koch potaknuvši okupljene da svaki dan iznova traže put do Boga, da ga mole i da u svom životu podsvijeste svakodnevnu prisutnost Božju te da odvažno i ustajno idu ususret Bogu, što bi trebalo na poseban način činiti u došašću. Župnik Ansgar je na hrvatskom jeziku uputio čestitku. Kazao je kako Hrvati njeguju svoju živu vjeru u toj njemačkoj župi u Düsseldorfu i tako daju primjer i drugim vjernicima. Ujedno je kazao kako je dobro da se i ubuduće ukupljaju u toj crkvi. O. Kulović je na kraju zahvalio svima na odazivu, a posebno mons. Kochu na predvođenju misnog slavlja. Zahvalio

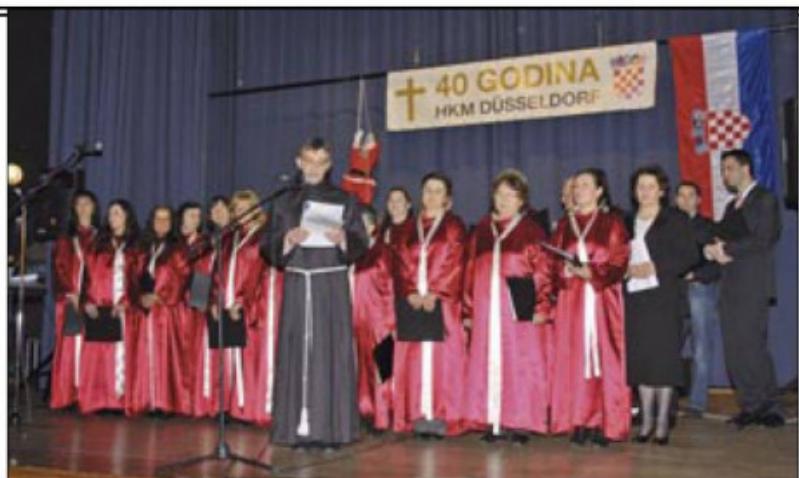
je članovima misije što njeguju svoju vjeru i hrvatsku nacionalnu i kulturnu pripadnost. Pročitane su i čestitke delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj fra Josipa Bebića i bivšeg voditelja misije fra Nikole Čurčića. Misno slavlje, koje je završilo zahvalnom pjesmom „Te Deum“, uveličao je misijski zbor pod vodstvom Janje Vujić.

U subotu 4. prosinca u večernjim satima u dvorani osnovne škole „Heinrich Heine“ u

Nastupila je i folklorna skupina mladih

Düsseldoru u povodu proslave misije organiziran je duhovno-kulturni i zabavni program. Na početku je zbor otpjevaо hrvatsku himnu, a potom je o. Kulović istaknuo: „Vrijeme je otako smo tu, mogli bismo reći, pokazalo svoje čudi, i dobre i loše. Ali, još smo tu. Nije nas pregazila prošlost, a neće nas uništiti ni budućnost. U političkim, kulturnim i društvenim prevaranjima, koja su nas u posljednjim vremenima, nenadno, zadesila, samo su nam pomogla da se pripremimo za našu budućnost. Po katoličkom nauku, uvjernili smo se, privremenost traje najduže. A dobri Bog, gospodar privremenosti, drži nas na okupu već 40 ljeta na prostranstvima Sjeverne Rajne i Vestfalije. I čuvat će nas i dalje. Ovo je prigoda da smo se okupili na zajednički susret kako bismo promislili kako ćemo dalje živjeti našu privremenost. Da zamolimo dobrogoga Boga,

Prigodnu riječ na početku programa proslave uputio je voditelj misije o. Kulović

Izveden je i recital u povodu proslave misije kojeg su čitali Josip Antolek, Ljubica Damjanović i Božena Brozović uz nastup misijskog zbara. Nastupili su i članovi misijskog malog i velikog folklora pod vodstvom Slavice

denoga održana je također trodnevna duhovna obnova koju je vodio dr. fra Andelko Domazet, profesor na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu.

U Sjevernoj Westfaliji najprije su osnovane dvije hrvatske katoličke misije: 28. svibnja 1966. u Essenu i 3. srpnja 1966. u Kölnu. Od kólnske misije odvojile su se najprije dvije misije: 1. rujna godine 1970. misija u Düsseldoru i godine 1974. misija u Bonnu. Od misije u Düsseldoru odvojila se 22. kolovoza godine 1972. misija u Wuppertalu, 14. rujna 1975. misija u Neussu, 11. studenoga 1978. misija u Mettmannu. Od misije u Mettmannu odvojila se 1. siječnja 1990. misija u Leverkusenu. Kólnska misija i sve odijeljene od kólnske, povjerene su redovnicima Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja sa sjedištem u Splitu. Danas se u HKM Düsseldorf okupljuju Hrvati katolici s područja Düsseldorfa, Neussa i Langenfelda.

Tekst i snimke: Adolf Polegubić

Misnom slavlju pribivao je veliki broj vjernika

kao i do sada, da nam pomogne. Ovo je prigoda da sebi, i kao ljudi i kao kršćani, postavimo mnogo pitanja. Na neka pitanja znat ćemo sami odgovor. Na neka pitanja moramo zajednički odgovarati. Tako ćemo tek donijeti pozitivni zaključak o našoj privremenoj budućnosti. I uključiti sebe u novu životnu stvarnost koja je pred nama. Stoga smo, u prigodi 40 ljeta Hrvatske katoličke misije u Düsseldoru, u sasvim novim okolnostima, povezani s vjernicima Neussa i Langenfelda, odnosno sa svim našim vjernicima koji su nam povjereni, odlučili proslaviti ovu značajnu obljetnicu naše vjerničke prisutnosti na ovim prostranstvima.“ Čestitku su uputili i generalni konzul Križanec i u ime delegata o. Bebića dr. Adolf Polegubić.

Pušić. Najmladima je darove podijelio sv. Nikola, a potom je za sve priređen zabavni program. U prigodi 40. obljetnice Hrvatske katoličke misije u Düsseldoru od 20. do 22. stu-

Folklorni nastup dječje skupine

FREISING

Rodio se Bog i čovjek

Ovogodišnji božićni blagdani u Hrvatskoj katoličkoj misiji Freising proslavljeni su na poseban način. Uz sv. mise, župnik fra Ivan Čugura za svoje župljane pripremio je nekoliko zanimljivosti i iznenadenja. Za polnoću i božićne blagdane fra Ivan je pozvao dr. fra Andelka Domazeta iz Hrvatske, profesora na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu. Fra Andelko je predvodio misna slavlja te svojim zanimljivim propovijedima dotaknuo svakoga pojedinca, od najmlajih do najstarijih. Na sv. misi polnočki posebno je istaknuto da ne hodamo spavajući kroz život, nego uvijek budemo budni, u svim životnim situacijama. „Otvorimo svoja srca novorođenom Božiću i dopustimo

da nas On vodi”, pozvao je vjernike fra Andelko. Misijski zbor pod vodstvom zbrovođe i orguljaša Krune Jan-

Dr. fra Andelko Domazet (lijevo) i voditelj misije fra Ivan Čugura

kovića, na poseban je način uveličao misna slavlja.

Članovi zbora se polako osipaju. Tako su Marija i Mato Janković ove godine sudjelovali samo kao gosti u

zboru jer su početkom 2010. godine odselili, a za blagdane su došli u posjet svojoj djeci. Polovicom 2011.

godine odlaze u domovinu Finka i Stipe Debeljak, a krajem godine i Ana i Pejo Simić. Želja je župnika kao i ostalih suradnika da se posebno ojača dječji zbor na području cijele misije. Posebno iznenadenje na polnočki pripremio je „Quattro Karismatico“ – misijski kvartet, koji je otpjevao „Tihu noć“. Nakon božićnih blagdana sv. mise koncelebrirao je fra Filip Mimica iz Münche-

na. Na Bogojavljenje – sv. Tri Kralja djevojka Ana Mimica, profesorica flaute u Omišu, na flauti je pratila orgulje na sv. misama u Freisingu i Dachau. ■

FRANKFURT AM MAIN

Demandirani napisa u Večernjem listu

Nije istina da niti jedan hrvatski svećenik nije bio na posjetu predsjednika dr. Josipovića Njemačkoj, upozorio je dr. Polegubić.

Urednik Žive zajednice dr. Adolf Polegubić reagirao je u ime Hrvatskoga dušobrižničkog ureda u Frankfurtu na tekst Darika Pavičića pod naslovom „Pantomčak i Kaptol u tihom ratu“, s nadnaslovom „Bojkot: Koje su to obvezne spriječile naše misionare u Njemačkoj da pozdrave predsjednika države Ivu Josipovića“ i podnaslovom „Uz Josipovića za njegova boravka u Njemačkoj nije bio nijedan svećenik“, u Večernjem listu, od 24. siječnja 2011., u kojemu se, prema njegovim riječima, uočava puno proizvoljnosti i neistine.

„Koliko je poznato u Hrvatsko-mu dušobrižničkom uredu u Frankfurtu, nije istina da niti jedan hrvatski svećenik nije bio na posjetu predsjednika dr. Josipovića Njemačkoj. Na susretu u Mainzu 21. siječnja sudjelovao je novoizabra-

ni delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj vlač. Ivica Komadina, kao visoki predstavnik domovinske Crkve u Njemačkoj, koji na visokoj razini predstavlja cijelu hrvatsku pastvu u Njemačkoj. Telefonskim razgovorom s hrvatskim katoličkim misijama u Berlinu, Mainzu i Frankfurtu, u kojim je gradovima boravio predsjednik dr. Josipović, doznali smo sljedeće: voditelj Hrvatske katoličke misije Berlin fra Petar Čirko je ujedno župnik njemačke župe sv. Sebastijana, koji se slavio u četvrtak 20. siječnja, kada je u Belinu boravio predsjednik dr. Josipović. O spriječenosti i obvezama toga fra Petar je u razgovoru kazao veleposlaniku RH u Berlinu dr. Miri Kovaču. Što se tiče nedolaska voditelja Hrvatske katoličke misije Mainz fra Ante Bilića, valja reći kako se on u petak 21. siječnja nalazio u Hrvatskoj, kao i

voditelj Hrvatske katoličke misije Frankfurt fra Petar Klapež. Na kraju, i da nisu bili opravданo spriječeni, sloboda je svakog pojedinca da se odazove ili ne i od toga ne treba praviti, kako to vidi novinar Pavičić, politički problem, čak i problem na najvišoj razini domovinske Crkve i predsjednika dr. Josipovića. Da toga problema nema, potvrđuje i činjenica da je na oproštaju dosadašnjeg delegata za hrvatsku pastvu u Njemačkoj, koji je imenovan ravnateljem dušobrižništva Hrvata u inozemstvu fra Josipa Bebića, u subotu 22. siječnja u Frankfurtu, bio i veleposlanik RH iz Berlina dr. Kovač koji je biranim riječima govorio o važnosti domovinske Crkve u inozemstvu, kao i konzul gerant iz Frankfurta Damir Sabljak“, napisao je u reagiranju dr. Polegubić.

IKA

WAIBLINGEN

Mirko Vidačković u mirovini

Svečanom misom u crkvi sv. Ante u Waiblingenu, koju su predvodili fra Jure Zebić, fra Ivan Škopljanc-Maćina, njemački svećenici Franz Klappenecker i Ulrich Klos, otpočeo je svečani ispraćaj Mirka Vidačkovića u zaslženom mirovinu. Više od 150 prijatelja, uzvanika, rođaka, radnih kolega i kolegica je zatim nastavilo slavlje u crkvenoj dvorani. Dirljivi govor i zahvalnost je samo potvrda velikih djela i ljudskih kvaliteta slavljenika. Voditelj Caritasa Hendrik Rook, koji je organizirao svečani ispraćaj svoga dugogodišnjeg djelatnika u mirovinu, u poduzeću je izlagajući rekao: „Mirko je rođen u Bijeloj kod Konjica u BiH prije 65 godina, 1968. dolazi u Njemačku kao tvornički radnik. Tri godine kasnije počinje raditi u Caritasu, a osamdesetih godina izvanredno završava Socijal-

ni rad na sveučilištu u Kölnu. Tih prvih godina se isticao pomažući svojim sugrađanima koje smo mi trebali kao radnike, a došli su nam ljudi s djecom i obiteljima kojima je trebalo pomoći da se snadju u novoj sredini. Mirko se se posebno zauzimao u humanitarnim akcijama i zbrinjavanju prognanika iz Hrvatske i BiH početkom devedesetih za vrijeme agresije na njegovu domovinu. Pokrenuo je i akciju kumstva za 65 djece koja su ostala bez očeva. Zadnjih je godina bio na usluzi svima kojima je trebala pomoći takve vrste. Za njega je uvek čovjek bio na prvom mjestu, a svojom kršćanskom i ljudskom dobrotom je to izvanredno obavljao.“ Generalni konzul RH u Stuttgartu, Ante Cicvarić je istakao velike zasluge Mirka Vidačkovića na promicanju hrvatske kulture i sporta u tom dijelu Njemačke te mu je uručio

posebno priznanje, plaketu Hrvatskog nogometnog saveza. „Sretan sam što se na mome oproštaju okupilo toliko prijatelja i ljudi s kojima sam godina surađivao na dobrobit i pomoći mom hrvatskom narodu. Zahvalan sam Bogu što mi je podario zdravlje i upornost, supruzi Stanki, snahama Sandri, Ljerki i Antoniji te sinovima Mariju, Krešimiru i Tomislavu.“

Tekst i snimka: Bono Žepić

NÜRNBERG

Obnova o vjeri i zdravlju

Uvremenu došašća Hrvatska katolička misija iz Nürnberg-a organizirala je trodnevnu duhovnu obnovu o temi „Vjera i zdravlje“. Duhovna obnova je trajala od 17. do 19. prosinca 2010. Voditelj je bio o. Mijo Nikić, uz glazbenu assistenciju Luke Balvana. Obnova je odžana u dvorani župe sv. Ludwiga. Baš na sam početak duhovne obnove 17. prosinca zbog snijega je bio zatvoren zračni promet u cijeloj Njemačkoj, pa su mnogi letovi prema njemačkim gradovima bili otkazani. Tako je i voditelj obnove o. Mijo čekao na let sedam sati i sretno stigao u misiju kasno navečer. Obnova je započela u petak 17. prosinca u večernjim satima molitvom kru-

nice koju je predvodio voditelj misije don Mato Križić, uz pjevanje misijskog zbara. Nakon toga je slijedila misa, ispit savjesti i meditacija koju je predvodio don Vitomir Zečević. Drugi dan obnove 18. prosinca o. Nikić je započeo prvo razmatranje o temi „Obraćanje i upoznaj sebe i Boga“. Nakon toga je bila molitva za zdravlje duše i tijela. Treće razmatranje bilo je o temi krive i prave slike Boga. Tijekom obnove svojim pjevanjem i sviranjem sve je obogatio kantautor duhovne glazbe Luka Balvan. Za vrijeme duhovne obnove bila je prilika za sakramenat pomirenja. Navečer se slavila sv. misa s klanjanjem, te se molilo za bolesnike. Obnova je završila u nedjelju 19. pro-

sinca sa sv. misom koju je predvodio o. Mijo uz liturgijsko pjevanje misijskog zbara i Luke Balvana. Voditelj misije o. Križić je na kraju mise istaknuo da je duhovna obnova važna priprema za blagdan Kristova rođenja te je zahvalio svim suradnicima koji su obnovu pomogli organizirati. Na obnovi se tijekom tri dana okupilo oko 1.200 vjernika. Tijekom obnove pomogli su posebno oko sv. isповijedi don Niko Šošić iz Ingolstadta i don Marko Pavletić iz Bamberga. **Lucija Matković**

OBAVIESTI

● **20. hrvatski folklorni festival odraslih folklornih skupina** iz hrvatskih katoličkih misija i zajednica u Njemačkoj održat će se u subotu 5. ožujka u Kultur- und Sportzentrum Martinsee u Heusenstammu kod Offenbacha (Levi-Strauss-Allee, 63150 Heusenstamm), u organizaciji Hrvatskoga dušobrižničkog ureda iz Frankfurta na Majni.

● **Hrvatska katolička misija Saarbrücken** i njezin voditelj o. Rudi Belko odnedavno imaju nove podatke:

e-mail: r.belko@web.de;
fax: 06898 8520620;
mobil: 0178 5355226

SIEGEN

Siegen ostao bez hrvatskog svećenika

Samo nekoliko dana nakon Božića, 29. prosinca 2010., posljednji je put predvodio misno slavlje voditelj Hrvatske katoličke misije Siegen vlč. Jakov Grgić, u koncelebraciji s pomoćnim paderbornskim biskupom Hubertom Berenbrinkom, te dekanom Wegenerom, mjesnim župnikom Winkelmannom, hrvatskim delegatom iz Frankfurta fra Josipom Bebićem, vlč. Stipom Vrdoljakom i s još nekoliko domaćih njemačkih svećenika i uz asistenciju đakona. Bila je to zajednička oproštajna sv. misa vlč. Grgića od hrvatskih i njemačkih župljana na kojoj su se pjevale hrvatske i njemačke božićne pjesme.

Nakon sv. mise hrvatski članovi zajednice pripremili su u velikoj župnoj dvorani oproštajni domjenak za svog župnika Jakova i za brojne njemačke goste i hrvatske najbliže su-

radnike. Uz klasičnu glazbu gosp. Schmitza na glasoviru i uz pjesme Kolping-zbora sv. Marije, doimao se i veliki broj oproštajnih pozdrava uz riječi zahvale i lijepih želja za budućnost vlč. Jakova. Oproštajnu riječ u ime hrvatske katoličke zajednice Siegen uputio je Ivo Živković.

Oproštajni dar zajednice – moderni laptop – uručila je gospodica Kornelija Tunjić, hrvatska predstavnica u župnom vijeću župe sv. Marije.

Župnik Jakov Grgić je u svom oproštajnom govoru zahvalio svim svojim najbližim suradnicama i suradnicima, hrvatskim i njemačkim vjernicima, mjesnim svećenicima, za

Vlč. Grgić se oprostio od misije

potporu, susretljivost i razumijevanje u svom radu u toj hrvatskoj misiji u Siegenu.

Pritom je istaknuo, da je svjestan teškoće u kojoj zajednica ostaje nakon njegovog odlaska, ali da se nuda za razumijevanje, što on nakon 18 godina pastoralnog rada u Srbiji, 6 godina rada na djema njemačkim župama u

Bavarskoj i na posljeku 12 godina vođenja hrvatske misije u Siegenu, sada želi nastaviti svoj pastoralni rad u mirovini u Hrvatskoj. Izražena je želju da se pronađe naslijednik vlč. Grgića i da misija nastavi s dalnjim djelovanjem.

I. Živković

KELSTERBACH

Višestruko slavlje

Dana 4. prosinca u sjevernoj gradskoj dvorani u Kelsterbachu održano je višestruko slavlje vjernika HKM iz Rüsselsheima. To su proslave Božića i Nikolinja koje su pripremile s. Ester Marijić, učiteljica hrvatske nastave Smiljana Vučina i Klaudija Lukač. Na priredbi je bilo oko 200 vjernika iz te misije, Wiesbadena i Frankfurta. Šezdesetero djece s bijelim i crvenim ružama čestitali su s. Esteri 60. rođendan. Okupljeni su se iza pola noći razišli puni oduševljenja i radosti, kada su vidjeli malu dječicu oko živilih jaslica kako pjevaju božićne pjesme i plešu narodna kola. Dolazak sv. Nikole među djecu s božićnim darovima uvijek je radost.

Fra Berislav Nikić

KÖLN

Blagoslov obnovljene crkve

Kölnski nadbiskup kardinal Joachim Meisner blagoslovio je u subotu 4. prosinca crkvu Uznesenja Marijina u Kölnu (Minoritenkirche) u kojoj hrvatski vjernici desetljećima slave bogoslužje. Cijelog dana izmjenjivali su se vjernici u molitvi pred Presvetim. Sa skupinom hrvatskih vjernika molili su, na njemačkom i hrvatskom jeziku, voditelj misije fra Branko Brnas i gvardijan u Münchenu fra Ante-Vuk Buljan. Na početku euharistijskog slavlja, kardinal Meisner pozdravio je nazočne, posebno članove Kolpinške udruge. Pozdravio je i hrvatske vjernike koji se nedjeljom i blagdanima u velikom broju okuplja-

ju u tome domu trojice duhovnih velikana: bl. Duns Scota i bl. Adolfa Kolpinga, čija tijela počivaju u toj crkvi i bl. Alojzija kardinala Stepinca, čiji reljef resi tu crkvu od 2006. Na kraju misnog slavlja fra Branko i fra Vuk, kratko su razgovarali s kardinalom Meisnerom. Nakon nepune tri godine rada, obnovljeno je kroviste crkve i vitraji, a unutrašnjost crkve obojena je u bijelo; klupe su izbrušene i lakovane, s tim da s desne strane od oltara (gdje je grob bl. Duns Scota) nema više klupe, a s lijeve strane od oltara (gdje je grob bl. Adolfa Kolpinga) iznešeno je osam klupe; s lijeve strane od ulaza u sakristiju napravljena je niša u kojoj

će biti oko 100 stolica koje će se koristiti za nedjeljno bogoslužje i time nadomjestiti manjak sjedećih mesta u klupe; iznad oltara visi novouređeni prekrasan stakleni križ, a predvorje crkve odvojeno je i urešeno staklenim stijenama sive boje. Male orgulje pokraj ulaza u sakristiju su iznesene, pa će zbor hrvatske misije od sad (nakon toliko godina) pjevati na crvenom koru gdje su velike orgulje. Umjesto biste bl. Adolfa Kolpinga, na istom mjestu, postavljen je duboki reljef tog blaženika, djelo umjetnika Kesslera koji je izradio i reljef kardinala Stepinca.

Izvor: www.franjevc-spliit.hr

SINGEN-VILLINGEN

Održana duhovna obnova

Ust. Bruder Klausu u Villingenu je od 16. do 19. prosinca održana duhovna obnova Hrvatske katoličke misije Singen-Villingen. Duhovnu obnovu predvodio je o. Jozo Milanović, benediktinac s Čokovca. „Molitva“ je bila tema koja je protkala svaki dan obnove. Brojnim životnim primjerima, kao i primjerima pustinjaka, otačkom predajom i vlastitim svjeđočenjem, o. Jozo je na svima razumljiv način približio i istaknuo važnost molitvenog života. Molitva bez koje nema istinskog zdravlja kao ni istinske sreće! Molitva posvećuje svakome od nas da je jedina sigurnost stav predanosti u Božje ruke. Svako predavanje, pobožnost i mise tijekom

duhovne obnove pratili su sviranjem i pjevanjem obitelj Jakumetović iz Bad Dürrheima. Unatoč obilnom snijegu u Schwarzwaldu odaziv vjernika je bio iznenadjuće dobar. Kao što je na samom početku istaknuo voditelj misije fra Dinko Grbavac, to je najpriklad-

nija priprava na blagdan Isusova rođenja, u što su se svi uvjerili tijekom duhovne obnove. U nedjelju su slavljene mise uobičajeno u Konstanzu, Singenu i Villingenu – koje je predslavio o. Jozo završavajući duhovnu obnovu.

Tekst i snimka: IKA

POING

Priznanja hrvatskom poduzetniku

Na prijedlog kardinala Vinka Puljića, dobitnika Zlatne povelje ljubavi i mira, mons. Franje Komarice, predsjednika Biskupske konferencije BiH, prof. Zdravka Šurlana, generalnog tajnika Međunarodne lige humanista, predsjednica Lige dr. Elisabeth Rehn na Šestom kongresu jedinstva humanista, održanom 25. listopada 2010. u Zagrebu, donijela je odluku o proglašenju hrvatskog ugostitelja iz Poinga kod Münchena Ivu Sadrića, vlasnika hotela Poinger Hof u Poingu, u Bavarskoj, međunarodnim, humanistom desetljeća.

Na završnoj plenarnoj sjednici 26. listopada 2010. u Zagrebu na prijedlog mons. Franje Komarice Šesti kongres Lige imenovao je Ivu Sadrića predsjednikom Međunarodnog komiteta za односе i suradnju s vjerskim zajednicama.

Ivo Sadrić i supruga Ruža s priznanjima

Zlatni jubilej vjenčanja Janje i Zvonka Janjića

Dana 20. prosinca u prostorijama Hrvatske katoličke misije u Rüsselshimu organizirana je proslava zlatnog jubileja crkvenog vjenčanja Janje i Zvonka Janjića. Svečanost je organizirala misijsko vijeće, na čijem je čelu Bosiljko Dizdar. U svečanom slavlju sudjelovala je cijela misijska zajednica te mnoštvo njihovih prijatelja iz šire okolice i časnih sestara iz Mainza. Zvonko je rođen u Vidovicama, a Janja u Koštiću, župa Tolisa. Bog ih je obdario s troje djece i devetero unučadi. Prvo Janjino i Zvonkino radno mjesto u Njemačkoj bilo je u Bayreuthu (5), a drugo Zvonkino radno mjesto bilo je u Rüsselshimu, u Opelu (19), a Janjino u Mörfeldenu. I dalje rade i pomažu svoju djecu i unučad. Redovito pohađaju misna slavlja, te redovno dolaze na svibanske i listopadske pobožnosti. Zlatni jubilej crkvenog vjenčanja pismeno su im čestitali Općinska uprava iz Gross Geraua, Poglavarstvo grada Rüsselshima i predsjednik Pokrajinske vlade Hessena, s vlastoručnim potpisima.

Napisala i priredila: Željka Čolić

Drage mlade čitateljice i čitatelji!

Vjerujemo da ste uspješno započeli novu godinu. Kako bi vam početak bio radosniji i ovoga smo vam puta pripremili, nadamo se, zanimljiv prilog. U ovom broju je riječ o svemiru. Ugodno čitanje!

Posloži slova i dobit ćeš pet pojma u svezi zvijezda

MIRSVE	☐				
ASKALIJAVA	☐				
LANETEP	☐				
VIZJEDAZ	☐				
ČAMLIJEN AZTAS	☐				

Znate li...

- da svemirom kruže danas brojni sateliti, koji nam šalju podatke o vremenu, TV program i prenose poruke širom svijeta
- da su se u prijašnjim stoljećima znastvenici mogli osloniti samo na svoje oči i jednostavne teleskope
- da bi svemirski brod iz neke druge galaksije brzinom svjetlosti došao do nas tek za milijun godina

Izgubljene riječi

Upiši riječi na odgovarajuće mjesto

svemiru – prašina – pedeset – smatraju – zvijezda – 100 – ohladi – proučavaju – zvanoj – godini

Naše Sunce je zvijezda u galaksi (obitelji zvijezda) _____ Mliječna staza. U Mliječnoj stazi ima _____ milijarde zvijezda. Znastvenici _____ da u svemiru ima više od 100 galaksi. Udaljenosti u _____ se mijere svjetlosnim godinama. Svjetlost u jednoj _____ prijeđe 9500 milijardi kilometara.

Astronomi su znastvenici, koji _____ zvijezde. Oni smatraju da zvijezda počinje svoj život kao svemirska _____, koja se oblikuje u kuglu i pretvori u plin. Plin izgara i _____ svjetli. Kad sav plin izgori, zvijezda se poveća _____ puta. Na kraju eksplodira ili se _____ i smanji, te ostaje vidljiva kao sićušna zvezdica.

Pitalice

1) Svjetlosna godina prijeđe 9500 milijardi km za

- 635 dana
- 536 dana
- 365 dana

2) Znastvenici, koji proučavaju zvijezde zovu su

- astrolozi
- astronomi
- alergolozi

3) Koji je naziv za našu galaksiju?

- Mliječni put
- Mliječna ulica
- Mliječna staza

4) Božićna zvijezda je poznata kao?

- Zvijezda Betlehema
- Zvijezda padalica
- Zvijezda kršćanska

5) Naša Zemlja kruži 365 dana oko?

- Mjeseca
- Sunca
- Planeta

Rješenje: 1c, 2b, 3c, 4a, 5b

Budite brižni i pažljivi

U svakodnevnom životu nemoguće je živjeti bez brižljivosti, pozornosti i pažnje. U obitelji, u kući, na ulici, u školi, na radnome mjestu, valja biti pozoran, ali i pažljiv.

Mladim ljudima je iznimno teško biti brižan i pažljiv, odnosno pozoran i poman (budan). Radi se o više značnim hrvatskim riječima: briga i brižljivost, pažnja i pažljivost, pozornost i budnost. Hrvatski jezik razlikuje riječ „pažnja“ i „pozornost“, odnosno „pažnja“ i „pozor“. Pažnja se, kao i briga, iskazuje prema drugome ili i samome sebi. Pozornost znači upozorenje na budnost, na oprez, na moguću opasnost, iako je opet svaki pozoran čovjek samim tim pažljiv, brižljiv. Iza svih tih pojmoveva krije se lijepa njemačka riječ „Achtsamkeit“ („achtsam“).

U našem svakodnevnom životu nemoguće je živjeti bez brižljivosti, pozornosti i pažnje. U obitelji, u kući, na ulici, u školi, na radnom mjestu, valja biti pozoran, ali i pažljiv. Bez tih vrlina naš bi život bio opasan, grub i hladan.

Brižljivost, odnosno pažnja jest sastavni dio i ljudskoga, a pogotovo kršćanskoga temeljnog držanja. U etiku brižljivosti odnosno pažnje spada kako briga za druge tako i briga o samome sebi, te poštovanje prema drugome, ali i prema sebi. Današnji mladi ljudi ističu poštovanje (respekt), povjerenje i poštenje kao najvažnije vrednote, odnosno kreposti.

Brižljivost snažno utječe na kvalitetu zajedničkoga življenja. Upravo u ophođenju ljudi jednih prema drugima očitava se i ljubav prema bližnjemu, kao i ljubav prema samome sebi. U današnjem brzom i hektičnom svijetu nije lako biti pažljiv prema drugome pa niti prema samome sebi.

Najvažnija kršćanska zapovijed, koju je Isus potvrdio i proširio iz Stoga zavjeta („Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe. Ja sam Jahvel“ [Lev 19,18]) glasi: „Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom, svom snagom svojom i svim umom svojim, a bližnjega svoga kao sebe samoga“ (Mk 12,30). Radi se o dvije stvari: ljubiti sebe i ljubiti bližnjega!

Potrebno je brižljivo i pažljivo odnositi se prema drugima. Suvremeni ljudi gotovo su zaboravili te

kreposti brižljivosti i pažljivosti. One su žrtva strke i stresa svakodnevnoga života.

Biti pozoran u određenom trenutku, biti pažljiv prema drugomu znači: pažljivo i osjećajno zamijetiti drugoga, i to u onomu što nas nosi, pokre-

Slika: www.zup-petrusevec.hr

će, raduje ili žalosti. Biti brižljiv prema drugomu znači osim toga pokušati mu pomoći da stekne ili da mu se vrati povjerenje u život, pouzdanje prema samomu sebi, prema ljudima i prema Bogu. Za brižljivost i pozornost potrebno je strpljenje, kojega je danas sve manje i manje. Ljudi koji su brižljivi i pažljivi postaju iznutra mirni i staloženi te imaju drugačije očajanje okoline.

Stres prisutan i kod mladih

Istraživač stresnoga ponašanja Jon Kabat-Zinn ustanovio je u Worcesteru (Massachusetts, SAD) kliniku za liječenje od stresa, i to za one kojima se ni medicinski niti psihoterapijski nije moglo pomoći. Iako su među takvim bili nešto stariji ljudi, ipak je među njima bilo i mladih srednjih godina, pa i mladih. Stres je sve prisutniji i kod ljudi mlađih od 20 godina, što pokazuju bolesti kao npr. migrena, depresija, napadi tjeskobe i straha. Kod starijih se radi o infarktu srca, kroničnim bolestima, raku itd.

Kabat-Zinn je u svojim istraživanjima dokazao da su brižljivost, pozornost i pažnja vrlo učinkovito sredstvo protiv stresa i da pogoduju zdravlju. Ljudi su po naravi mistici, odnosno razumna bića s urođenim darom za doživljaj dubinske zbilje. Zadubljeni smo naprimjer u molitvu, u gledanje filma, u slušanje glazbe.

„Čuvajte se! Pazite se! Budite dobri prema sebi!“ – to su riječi upozorenja i dobrih želja. Zašto? Ako smo takvi prema sebi samima u životu, tada ćemo biti brižni i pažljivi i prema drugima oko sebe. Mnogi ljudi se odnose vrlo loše prema sebi i svome zdravlju. Nemaju mjere, rade do iznemoglosti. Zbog trke za zaradom i dobitkom takav je mentalitet ljudi na Zapadu, pa i onih koji su ovdje dosegli ili ovdje rade. U međuvremenu su uzrok stresu i drugim bolestima i brojna suvremena komunikacijska sredstva (telefoni, kompjuteri i sl.), dakako osobito kod mladih ljudi. Ona nas ne prate u stopu samo na poslu, nego i slobodnemu vremenu te u privatnom životu. Pokušajte živjeti jedan dan bez kompjutera ili jedan sat bez telefona (bez obzira kakvoga, osobito mobilnoga), pa ćete i sami vidjeti da je to postalo gotovo nemoguće. Mnogi stariji, a napose mladi ljudi, osjećaju se invalidni bez tih uređaja i sprava. U masovnoj komunikaciji su površni, nepažljivi. U tom silnom komuniciranju možda na brzinu vide ili čuju druge, ali za njih nemaju osjećaja, vremena, pažnje. U trci za što većom komunikacijom, za što većim brojem prijatelja na socijalnim mrežama, zaboravljaju druge, a pogotovo – sebe!

„Take care“, kaže se na engleskom govornom području ljudima kojima se želi dobro. Pod tim se misli: „Čuvaj se! Pazi se!“ Ako naime sebe čuvaš i paziš, ako si brižljiv i pozoran prema sebi, to ćeš biti i prema drugima oko sebe kao i prema svijetu oko sebe.

Jedan od biblijskih primjera pažljivosti i brige jest Isusovo ozdravljenje slijepca Bartimeja: (Mk 11, 49-51). Ljudi koji vjeruju, koji su brižljivi, pozorni, budni i pažljivi vide bolje, više i dalje.

T. G.

Mons. dr. Franjo Komarica, banjolučki biskup

Banjolučki biskup mons. dr. Franjo Komarica rođio se 3. veljače 1946. u Novakovićima, župa Petrićevac. Osmogodišnju školu završio je u u Banjoj Luci, sjemenišnu gimnaziju u Zagrebu (1961.–1963.) i Đakovu (1963.–1965.), gdje je i maturirao. Nakon odsluženja obveznog vojnog roka započeo je teološki studij u Đakovu (1967.–1968.), a nastavio ga je na Teološkom fakultetu Sveučilišta u Innsbrucku (1968.–1972.). Za svećenika ga je zaredio biskup Alfred Pichler u Banjoj Luci, 29. lipnja 1972. Nakon redenja nastavio je posebni studij u Innsbrucku, gdje je 1973. magistrirao, a 1978. doktorirao liturgiku. Uz taj glavni studij studirao je glazbu na insburskom Konzervatoriju i andragogiju tamošnjega Filozofskog fakulteta. Po svršetku studija imenovan je predavačem na Vrhbosanskoj visokoj teološkoj školi u Sarajevu, gdje od 1978. do 1986. predaje liturgiku, liturgijski pastoral, pastoral selilaca i crkveno pjevanje. Ujedno je vodio dva crkvena zbara: bogoslovski i katedralni. Sluga Božji papa Ivan Pavao II. imenovao ga je

28.10.1985. pomoćnim biskupom banjolučkim i naslovnim biskupom biskupije Satafis u Africi. Isti ga je papa i započeo za biskupa u bazilici sv. Petra na Bogojavljenje, 6. siječnja 1986. Imenovan je rezidencijalnim biskupom 15. svibnja 1989., a 15. srpnja iste godine svećano preuzeo upravu biskupije. Osim uprave povjerene mu Banjolučke biskupije obnašao je i obnaša niz dužnosti u Biskupskim konferencijama, prvo Jugoslavije, a potom Bosne i Hercegovine. U BKJ-u bio je predsjednik Vijeća za laike (1986.–1989.) i Hrvatskog liturgijskog vijeća (1989.–1993.). Nakon što je 1994. godine osnovana Biskupska konferencija BiH, u njoj obnaša službu predsjednika nekoliko vijeća. U dva je mandata (2002.–2005. te od 2010.) predsjednik BK BiH. Osim toga papa Ivan Pavao II. imenovao ga je 1992. članom Papinskog vijeća za dijalog s nekršćanima. Kao biskup objavio je zbirku dokumenata koje je napisao tijekom ratnih zbivanja 1991.–1995. pod naslovom: „U obrani obespravljenih“.

Dr. sc. Anto Orlovac

NAGRADNA KRIŽALIKA

Sv. Donat

Rješenje poslati najkasnije do 27. veljače

Svetac, zadarski biskup iz 9. stoljeća, blagdan 25. veljače	Njemačka	Hrvatski filmski snimatelj Miletić	Kit, zuban, kljuvan	Anite Tomić	Grad u Madarskoj	Mariofil Soldo	Pjevač i glumac Crosby	Ivan Čačić	Drveno sedlo	Tropska biljka, broć	Ostati ustrojan	Platina	Oznaka za damu u sahu	Mjera (dnevna...)
Svetac, zadarski biskup iz 9. stoljeća, blagdan 25. veljače						Bio je ...								
Katolicizam						Lantan								
Svetica čije je moći prenijela u svoju biskupsku crkvu														
„Stranica“	✓				Tekstilna biljka							„Europ. zajednica“		
					Ministrant							O.Thorpe		
Pol-krovanje						Grčka Božica zemlje								
Koji je nalik na ovoga						Vanodij								
Debeli igla oštra vrha							Naglo potezati							
Ilija Janjić				Leidi Orebi										
Jara, pšenica, jarica				Indonezija										
Hrv. glumica Berisha														

Zdravlje sve skuplje

U povodu nove reforme zdravstvenog osiguranja

Porast troškova zdravstva

Vjerujem da ste kod primitka prve ovogodišnje plaće, odnosno mirovine primijetili da su odbici za zdravstveno osiguranje, odnosno nezaposlenost porasli. Razlog tome je promjena zakonodavstva o zdravstvenom osiguranju kojega je vladajuća koalicija donijela krajem prošle godine.

Manjak u zakonskim zdravstvenim blagajnama se gomilao iz godine u godinu, a vlade su tražile načine kako ga popuniti. Od 1992. do 2007. godine je brutto produkt u Njemačkoj godišnje iznosio 2,6%. Istovremeno su troškovi zdravstva godišnje rasli za 3,2% i tako dostigli sumu od 252,8 milijardi eura.

Godine 2010. javne su bolesničke blagajne iz Zdravstvenog fonda dobine 170 milijardi eura i nešto više od 3 milijarde iz državnog proračuna. Usprkos svemu, uzmanjalo je još oko 4 milijarde eura koje su pojedine blagajne počele utjerivati izravno od osiguranika. To je mnoge osiguranike navelo na promjenu svoje bolesničke blagajne. Za 2011. godinu znanstvenici su predviđeli deficit od 11 milijardi Eura.

Vlada reagira promjenom zakona

Te činjenice su prisilile Vladi da nešto promjeni. Nakon duge i burne rasprave, u kojoj su sudjelovale sve stranke, sindikati, dobrovorne ustanove, Crkve i drugi, Vlada je donijela Zakon s kojim, naravno, oporba nije zadovoljna. Poseglo se za metodom koja je u zdravstvenoj politici već dobro uhodana, naime povišeni su doprinosi osiguranika. Umjesto dosadašnjih 14,9% doprinosi od 1. siječnja 2011. godine iznose 15,5% od brutto primanja. Od tih 15,9% osiguranici plaćaju 8,2%, a poslodavci 7,3%. Već je davno napušten paritetni princip tj. da se doprinosi raspolove između poslodavaca i posloprimaca. Sada je ta nejednakost zabetonirana. Tako će doprinos poslodavaca ostati smrznut na 7,3%. Dodele li idućih godina do povećanja troškova zdrav-

stvenog osiguranja, oni će se podmiriti isključivo doprinosima osiguranika. Neke bolesničke blagajne su obećale kako u 2011. godini neće od osiguranika tražiti dodatne doprinose, međutim sigurnosti tu nema. Živi bili pa vidjeli!

Već od 2012. godine će se stvari sigurno mijenjati na taj način što će bolesničke blagajne posegnuti za pružnom mogućnošću, naime tražiti će dodatne doprinose i to za sve osiguranike neovisno o visini njihovih primanja. Visina tih doprinosa zakonski nije određena, ali je zakonodavac omogućio tzv. socijalno poravnavanje. Tko će bolesničkoj blagajni morati dodatno plaćati više od 2% svojih primanja, moći će svotu koja prelazi dva posto poravnati, odnosno zatražiti povrat npr. preko poreza. Ako će recimo neki umirovljenik čija mirovina mjesečno iznosi 1000 eura bolesničkoj blagajni morati plaćati dodatak od 25 eura, onda će 20 eura (2%) morati snositi sam, a 5 eura, koji prelaze granicu od 2% dobit će vraćeno.

Ubuduće će dakle porastom izdakata u zdravstvu rasti i dodatni doprinosi osiguranika. Već se za 2012. godinu računa s deficitom od 4 milijarde, a između 2013. i 2014. godine će deficit iznositi 8 odnosno 10 milijardi eura. Podijelimo li tu sumu na sve obvezatne osiguranike, doprinos bi po osiguraniku tada iznosio 16 eura.

Osiguranici koji su osigurani kod privatnih blagajni također neće ostati pošteđeni. Mnoga privatna osiguranja već su podigla potraživanja svojih osiguranika. Privatna se osiguranja međutim nadaju da će idućih godina dobiti veći broj mlađih osiguranika. To će biti olakšano stoga što je Vlada odlučila da od 2011. godine netko može prijeći u privatno zdravstveno osiguranje, ako tijekom jedne godine zaradi najmanje 49.500 eura. Do sada je tu sumu morao zaradivati tri godine uzastopno.

Posljedice za osiguranike i njihove mogućnosti

Što te promjene konkretno znače za osiguranike? Paušalno rečeno,

Piše:
Stjepan
Herceg

zdravlje, odnosno liječenje će postati sve skuplja roba. Što se samih doprinoa u zdravstveno osiguranje tiče, osiguranici su tu potpuno bespomoćni. Jedina mogućnost preostaje, vidjeti koja bolesnička blagajna traži niže doprinose i onda promijeniti blagajnu.

Uz navedena povećanja doprinoса treba računati i na niz drugih dodatnih troškova kod liječenja gdje će za pojedine zahvate, terapiju i liječenje trebati izdvajati dodatna sredstva, pogotovo ako će se željeti primati skuplju terapiju. Već i sada postoje liste lijekova i drugih terapija koje treba dodatno platiti. Ti će dodatni izdaci sa sigurnošću rasti. Nije isključeno da neke zahvate koji su do sada izvođeni na račun bolesničkih blagajni ubuduće iste neće plaćati, tj. tko će ih željeti, morat će ih sam i platiti.

Ako će, dakle, liječenje, odnosno zdravlje postajati sve skuplja roba, jedino je rješenje paziti na svoje zdravlje. Na svakom nas koraku novine, liječnici, socijalni djelatnici i drugi upozoravaju da živimo zdravije pazeci na svoju prehranu i način života. Često nam to kroz jedno uho ulazi, a kroz drugo izlazi bez ozbiljnije želje za promjenom.

Većina migranata prve generacije koja je pred mirovinom ili već jednom nogom u mirovini nije u svojem random vijeku pazila na svoje zdravlje pa su posljedice kod mnogih vidljive. Međutim nikada nije kasno prestati npr. pušiti i pitи alkoholna pića. Nikad nije kasno početi se hraniti zdravom hranom, izbjegavajući pretjeranu masnoću, sol itd. Nikada nije kasno više vremena utrošiti u rekreaciju u što spada svakodnevno kretanje na svježem zraku. Nikada nije kasno otici na klimatsko liječenje, promijeniti sredinu. Samo ćemo zdravim načinom života sačuvati zdravlje i smanjiti troškove za skupa liječenja.

Zato potičem i molim sve čitatelje Žive zajednice: Započela je nova godina, započnite i vi zdravijim životom jer nikad nije kasno. Zdrav duh u zdravom tijelu i još k tome ušteda. U tom smislu svoma sretna nova godina.

Ručak

Mate zove liječnika telefonom:

- Doktore, dodite brzo pregledati moju ženu!!
- Što joj je?
- Toliko je bolesna da sam je morao na leđima nositi u kuhinju kako bi mi spremila ručak.

BMW

Dolazi Cigo kod doktora:

- Doktore, doktore, kašjem, ne mogu disati, umirem...
- Smirite se, samo polako. Recite mi, je li netko u Vašoj obitelji imao TBC?
- TBC niko nikad nije imao, ali moj stric u Njemačku je imao BMW!

Bolest

Liječnik pita Juru:

- Što te boli?
- Jure:
- Ne znam.
- Liječnik:
- Gdje te boli?
- Jure:
- Ne znam.
- Liječnik:
- Dakle, idi u ljekarnu, kupi ne znam što i uzimaj ne znam kako pa ćeš biti zdrav ne znam kada.

Vozački

Polagao Štef vozački ispit i pita njega instruktor:

- Štef, koji je ovo znak?
- A Štef mu začudeno reče:
- Aluminijski, kaj nel!

Brački

Kuka mali Bračanin ocu:

- Ej pape, triba mi 1000 kuna!
- Virujen, sine, virujen...

Zamalo

Vratio se Ante kući iz škole, pa će roditeljima:

- Danas sam zamalo dobio peticu!
- A oni začudeno:
- Kako?
- Pa dobio je dečko do menel!

Prvi koraci na skijama

Dječa najviše vole zimu zbog snijega. Na snijegu se mogu grudati, graditi utvrde, sanjkat i skijati. Skijanje, baš kao i sve ostale sportske aktivnosti, potiče psihofizički rast i razvoj djeteta, njegovo samopouzdanje, inteligenciju i socijalne kompetencije. Idealno je razdoblje za prve korake na skijama nakon navršene četvrte godine života. Iako pri tom treba voditi računa o tjelesnoj građi, spretnosti i interesu za sport, većina djece te dobiće uz stručno vodenje vrlo brzo naučiti skijati. Stručnjaci preporučuju da se i mlađa dječa upišu u vrtić koji na programu ima igre na snijegu, među kojima su i one na dječjim skijama bez vezova.

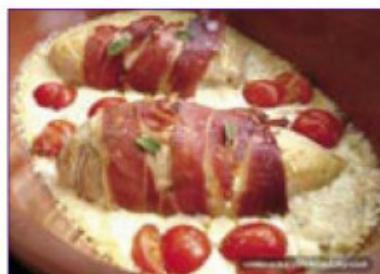
Dijete će htjeti naučiti skijati samo ako u tome bude uživalo. Jednako je tako uputno da djeca odgovarajuće dobi koja su zbog tjelesne građe ili nečeg drugog indisponirana za školu alpskog skijanja, prethodno savladaju

tehniku langlaufa, odnosno hodanja na skijama koja se mnogo lakše usvaja jer se temelji na nama urođenoj aktivnosti – hodanju. Osim toga, na vrlo priordan način razvija dijetetu koordinaciju pokreta i osjećaj za ravnotežu.

Nadalje, za uspješan start u svijet skijaškog sporta važna je skijaška škola s referencama i licenciranim učiteljima skijanja te odgovarajuća skijaška odjeća i oprema. Gornja odjeća, kao i rukavice, neka obavezno bude od materijala otpornog na vlagu i vjetar te u što svjetlijoj i uočljivoj boji – crvenoj, žutoj ili zelenoj. Za dijete je obavezno i posebno skijaško donje rublje te tople sokne koje, a da ne bi žuljale, ne smiju biti pletene na pruge. Neizostavna kaciga za glavu mora biti bezuvjetno kvalitetna, a skijaške cipele moraju u isto vrijeme biti udobne, čvrste i stabilne kako bi štitile dječje zglobove.

www.coolinarika.com

Pileći file s pršutom u umaku od Gorgonzole

Sastojci za dvije osobe: 2 pileći filea (po 220 g); 40 g pršuta; sol ili Vegeta Natur; 2 žlice maslinova ulja; 100 g mini rajčica. Umak od gorgonzole: pola manjeg poriluka ili luka; 100 g sira a'la gorgonzola; 200 ml tekućeg vrhnja za kuhanje; češnjak u granulama; malo soli; bijeli papar; majčina dušica (timijan) i još: 1 češanjan češnjaka; malo maslaca za premazivanje.

Priprema: Pileći file u umaku: pileći file malo posolite i popaprite pa svaki komad omotajte tanko narezanim pršutom. Zagrijte maslinovo ulje (može i suncokretovo) pa prepržite meso sa svake strane po 2 minute. Izvadite file omotan pršutom i na istom ulju prepržite tanko narezan na kolutiće poriluk (bijeli dio) ili sitno nasjekani manji luk dok ne omekša i

promjeni boju. Na manjoj vatri dodajte gorgonzolu narezanu na kockice i polako ulijevajte tekuće vrhnje za kuhanje miješajući dok se sir ne otopi, a umak blago zgusne. Po želji dodajte češnjak u granulama. Umak po potrebi posolite (oprezno sa solju, vodite računa o slanosti sira), popaprite i začinite timijanom ili majčinom dušicom. Keramičku posudu za pečenje natrljajte polovicom očišćenog češnjaka te premažite s malo maslaca. Zatim ulijte umak od gorgonzole, dodajte preprženi pileći file omotan pršutom i, po želji, prepolovljene mini rajčice. Stavite peći u prethodno zagrijanu pećnicu na 200°C 20-30 minuta.

www.coolinarika.com

RJEŠENJE IZ PROŠLOG BROJA

M	A	I	J	A	□	I	S	U	S	□	K
O	M	A	□	N	U	L	E	R	I	C	□
R	OD	I	T	E	L	I	C	A	□	E	T
A	N	I	T	A	□	A	R	A	□	S	□
T	□	J	I	□	P	R	I	M	J	E	R
O	M	A	R	A	□	O	Z	A	N	A	□
R	A	T	A	R	R	S	O	S	□	R	
I	M	O	T	A	R	I	N	O	V	A	
J	A	R	I	K		P	E	L	I	N	

Evica Tolić, Rüsselsheim

HAGEN

Uoči blagdana sv. Nikole, u nedjelju 5. prosinca, na misiskom se misnom slavlju u Hagenu okupio veliki broj vjernika. Misu je predvodio voditelj misije vlč. Stipan Vrdoljak. Nakon misnog slavlja u misiskom centru održan je prigodni program posvećen sv. Nikoli. U programu su sudjelovala djeca s pjesmama i plesovima. Posebno je dojamljivo bilo kad su Marcel Tomšić (13) i njegova sestra Isabella (7) otpjevali pjesmu maestra Šime Marovića „Tebe tražim”, koju je s njima uvježbao njihov dijed Valent Tomšić koji ih redovito svake subote dovodi na vjeronauk i druge misiske aktivnosti, pod vodstvom pastoralne suradnice Gisele Kliewer. Sudionike programa okupljeni su nagradili dugotrajnim pljeskom nakon čega je sv. Nikola djeci podijelio darove. **V.T.**

Marcel i Isabella otpjevali su pjesmu „Tebe tražim”

KOBLENZ

Uhravskoj katoličkoj misiji Koblenz tradicionalno se slavi sv. Nikola. Crkva sv. Franje u tome gradu za blagdan sv. Nikole bila je prepuna vjernika. Misu je predvodio voditelj misije vlč. Stjepan Zadravec, a na misi su pjevali i svirali misiski tamburaši. I oni mlađi su opjevali jednu skladbu. Vlč. Zadravec je izrazio zadovoljstvo odazivom tako velikog broja vjernika. Djeca, kojih je u misiji oko šezdeset, redovito pogadaju vjeronauk, aktivni su kao čitači, ministranti i sl. Nakon sv. mise vjernici su se okupili u dvorani. Izveden je prigodni program, u kojem su sudjelovala djeca, uz pomoć učiteljica Ive i Dijane. Djeca su pjesmom dočekala sv. Nikolu. Nakon dječjeg programa slijedio je zajednički ručak. Prihod je bio namijenjen domovinskom domu za djecu bez roditelja. **J. Vranković**

SINDELFINGEN

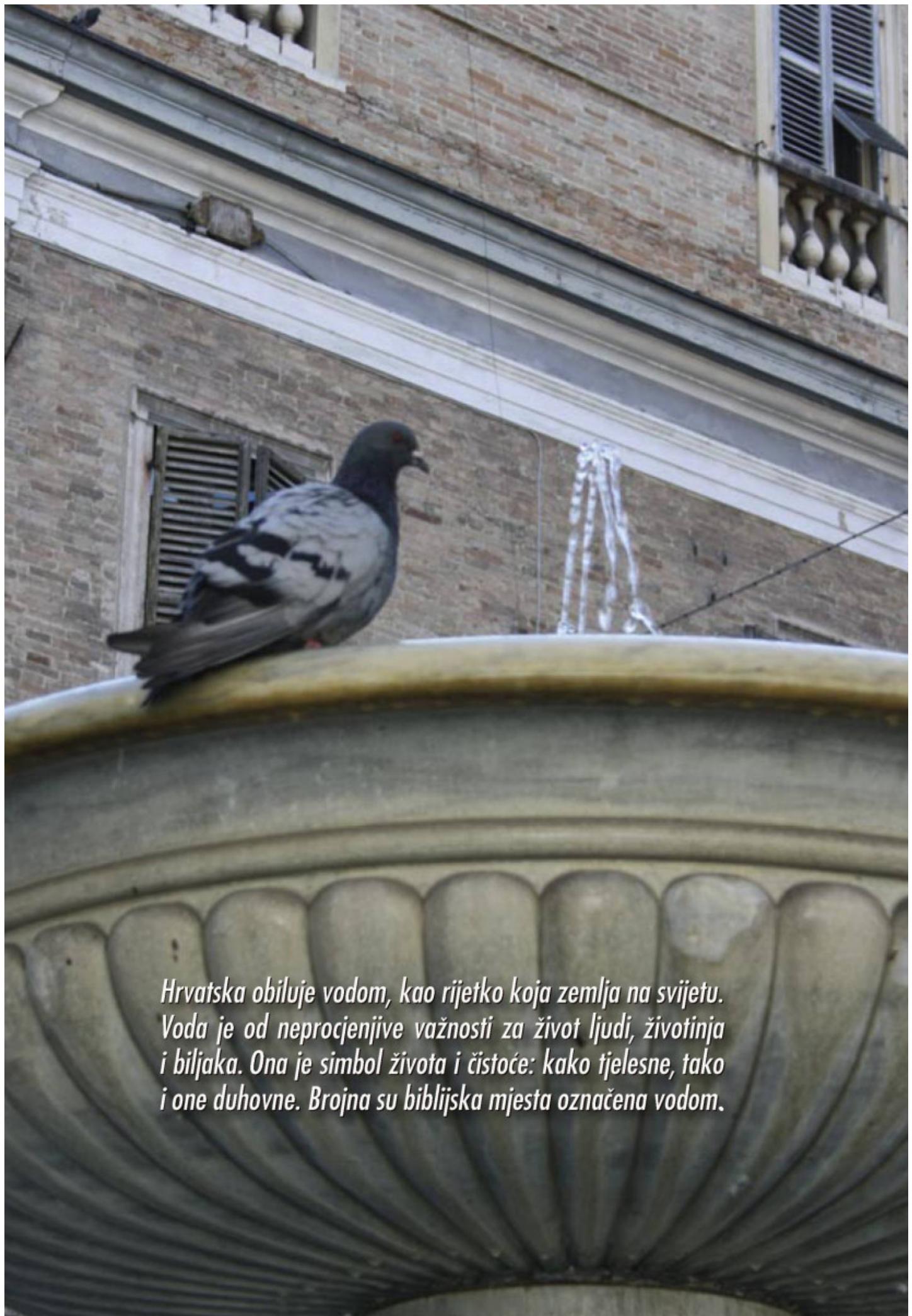
Usubotu 4. prosinca 2010. Hrvatska katolička zajednica Sindelfingen organizirala je tradicionalnu proslavu Nikolinja. Roditelje, djedove, bake i sve posjetitelje, pozdravio je voditelj zajednice fra Ivica Erceg. Mnoštvo djece došlo je pozdraviti njima najdražeg sveca i još jedanput pokazati koliko su bila dobra i koliko su se cijele godine trudila u školi i na vjeronauku da bi zavrijedila taj mali dar. Sve što su marljivo učili i vježbali pokazali su u veselom i raspjevanom programu. Nastupio je i misiski dječji zbor pod vodstvom s. Bernardete Tomić. Nastupili su i učenici hrvatske škole iz Sindelfingena i Böblingena.

EHINGEN

Dana 4.prosinca 2010. u Lindenhalle u Ehingenu u organizaciji HKZ Ehingen na nikolinjskoj se proslavi okupilo više od 500 vjernika iz HKZ Ulma, Ehingena, Laupheima i Biberacha. Slavlje je počeo s programom Hrvatske škole, koje su priredile koordinatorica Slavica Mihaljević, učiteljica Ana Martinović te pastoralna suradnica Janja Kobaš. Učenica Marija Magdalena Dusper je vodila program, a uvodnu riječ su imali voditelj zajednica vlč. Ilija Krištić, Ljiljana Frijgan te pastoralna suradnica Kobaš. U čast sv. Nikole, koji je podijelio 250 darova, učenici su izvodili recitacije i pjesme. Folkloriši iz Ehingena i Ulma izveli su plesove s područja domovine. ■

Hrvatska obiluje vodom, kao rijetko koja zemlja na svijetu. Voda je od neprocjenjive važnosti za život ljudi, životinja i biljaka. Ona je simbol života i čistoće: kako tjelesne, tako i one duhovne. Brojna su biblijska mjesta označena vodom.